Р Е П У Б Л И К А Б Ъ Л Г А Р И Я

М И Н И С Т Е Р С Т В О Н А Е Л Е К Т Р О Н Н О Т О У П Р А В Л Е Н И Е

ДОКЛАД
за цялостна предварителна оценка на въздействието на нормативни мерки за прилагане на Регламент (ЕС) 2022/868 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2022 г. относно европейска рамка за управление на данните и за изменение на Регламент (ЕС) 2018/1724 (Акт за управление на данните)

февруари 2025 г.

Съдържание

I. Увод 6

II. Процедурни въпроси и резултати от обществените консултации 12

1. Заинтересовани страни 12

2. Предварителни консултации 13

3. Обществени консултации 17

4. Обобщение на резултатите от консултациите 18

III. Определяне на предмета на предварителната оценка 22

IV. Цели на предварителната оценка 24

V. Варианти на действие 27

1. Рамка на вариантите за действия 27

2. Описание на вариантите 29

2.1. **Вариант 1:** Приемане на изменения и допълнения на съществуващите закони, регламентиращи въпросите, обхванати от АУД 29

2.2. **Вариант 2:** Приемане на нов самостоятелен закон 30

2.3. **Вариант 3:** Кодификация на законодателството в областта на данните 33

VI. Анализ на въздействията 35

1. Области на въздействие и критерии за оценка на вариантите 35

2. Съществуваща (актуална) национална нормативна рамка 37

2.1. Повторно използване на данни от организации в обществения сектор 38

2.2. Закон за достъп до обществена информация (ЗДОИ) 39

2.3. Закон за защита до личните данни (ЗЗЛД) 44

2.4. Закон за защита на конкуренцията (ЗЗК) 45

2.5. Търговски закон (ТЗ) 47

2.6. Закон за защита на търговската тайна (ЗЗТТ) 48

2.7. Закон за авторското право и сродните му права (ЗАПСП) 48

2.8. Закон за патентите и регистрацията на полезните модели (ЗПРПМ) 49

2.9. Закон за статистиката (ЗС) 50

3. Нови аспекти, обхванати от АУД, за които няма национална регулация 52

3.1. Посреднически услуги за данни и споделянето на данни за алтруистични цели 52

4. Анализ на въздействията на вариантите върху правната среда 53

4.1. **Вариант 1:** Приемане на изменения и допълнения на съществуващите закони, регламентиращи въпросите, обхванати от АУД 53

4.2. **Вариант 2:** Приемане на нов самостоятелен закон 54

4.3. **Вариант 3:** Кодификация на законодателството в областта на данните 56

5. Анализ на въздействията на вариантите върху институционалната среда 58

5.1. **Вариант 1:** Приемане на изменения и допълнения на съществуващите закони, регламентиращи въпросите, обхванати от АУД 58

5.2. **Вариант 2:** Приемане на нов самостоятелен закон 58

5.3. **Вариант 3:** Кодификация на законодателството в областта на данните 59

6. Анализ на въздействията на вариантите върху функционалния капацитет 61

6.1. **Вариант 1:** Приемане на изменения и допълнения на съществуващите закони, регламентиращи въпросите, обхванати от АУД 61

6.2. **Вариант 2:** Приемане на нов самостоятелен закон.....61

6.3. **Вариант 3:** Кодификация на законодателството в областта на данните 62

VII. Сравняване и обобщена оценка на изследваните варианти 64

1. Ключови положителни и отрицателни въздействия на всеки вариант 64

2. Обобщена оценка на изследваните варианти 65

VIII. Мониторинг и оценяване..... 68

Съкращения

	Регламент (ЕС) 2018/1807 на Европейския парламент и на Съвета от 14 ноември 2018 година относно рамка за свободното движение на нелични данни в Европейския съюз, ОВ L 303, 28.11.2018
	Директива (ЕС) 2019/1024 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 година относно отворените данни и повторното използване на информацията от обществения сектор, ОВ L 172, 26.6.2019
	Регламент за изпълнение (ЕС) 2023/138 на Комисията от 21 декември 2022 година за определяне на списък с конкретни набори от данни с висока стойност и реда и условията за тяхното публикуване и повторно използване, ОВ L 19, 20.1.2023
	Регламент (ЕО) № 223/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2009 година относно европейската статистика и за отмяна на Регламент (ЕО, Евратом) № 1101/2008 за предоставянето на поверителна статистическа информация на Статистическата служба на Европейските общности, на Регламент (ЕО) № 322/97 на Съвета относно статистиката на Общността и на Решение 89/382/ЕИО, Евратом на Съвета за създаване на Статистически програмен комитет на Европейските общности, ОВ L 87, 31.3.2009
	Регламент (ЕС) 2024/3018 на Европейския парламент и на Съвета от 27 ноември 2024 година за изменение на Регламент (ЕО) № 223/2009 относно европейската статистика, ОВ L, 2024/3018, 6.12.2024
АВ	Агенция по вписванията
АД	Регламент (ЕС) 2023/2854 на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2023 година относно хармонизирани правила за справедлив достъп до данни и за тяхното използване и за изменение на Регламент (ЕС) 2017/2394 и Директива (ЕС) 2020/1828 (Акт за данните), ОВ L, 2023/2854, 22.12.2023
АУД	Регламент (ЕС) 2022/868 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2022 г. относно европейска рамка за управление на данните и за изменение на Регламент (ЕС) 2018/1724 (Акт за управление на данните), ОВ L 152, 03/06/2022
ЕК	Европейска комисия
ЕС	Европейски съюз
ЕСИД	Европейски съвет за иновации в данните
ЗДОИ	Закон за достъп до обществена информация
ЗДПД	Закон за достъп до пространствени данни
ЗЕУ	Закон за електронното управление
ЗЗК	Закон за защита на конкуренцията
ЗЗКИ	Закон за защита на класифицираната информация
ЗЗП	Закон за защита на потребителите
ЗЗТТ	Закон за защита на търговската тайна
КЗК	Комисия за защита на конкуренцията

КЗЛД	Комисия за защита на личните данни
МЕУ	Министерство на електронното управление
МС	Министерски съвет
НППД	Национален портал за пространствени данни
НСИ	Национален статистически институт
НСУПИИОС	Наредба за стандартните условия за повторно използване на информация от обществения сектор и за нейното публикуване в отворен формат
ОРЗД	Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 година относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните), ОВ L 119, 04/05/2016
ПДОИ	Платформа за достъп до обществена информация
ПОД	Портал за отворени данни
РМС	Решение на Министерския съвет

I. Увод

През последното десетилетие цифровите технологии преобразиха икономиката и обществото, засягайки всички сектори на дейност и ежедневния живот. В основата на тази трансформация стоят данните. Основаните на данни иновации допринасят огромни ползи както за гражданите на Европейския съюз (ЕС), така и за икономиката, например посредством подобряване и персонализиране на медицината, чрез осигуряване на нова мобилност и ще допринесат към съобщението на Комисията от 11.12.2019 г. относно Европейския зелен пакт.

Икономиката, основана на данни, трябва да бъде изградена по такъв начин, че да се дава възможност на предприятията, по-специално на микро-, малките и средните предприятия (МСП) и на новосъздадените предприятия да процъфтяват, като се гарантира неутралност на достъпа до данни, преносимост на данни и оперативна съвместимост и се избягва ефекта на зависимост. За да се превърне икономиката, основана на данни, в приобщаваща за всички граждани на ЕС, следва да се обърне особено внимание на намаляването на цифровото разделение, стимулирането на участието на жените в икономиката, основана на данни, и насърчаването на авангардния европейски експертен опит в технологичния сектор.

В Европейската стратегия за данните е описана визията за общо европейско пространство на данни като вътрешен пазар за данни, на който същите могат да се използват независимо от мястото на физическото им съхранение в ЕС, в съответствие с приложимото право, и което пространство, *inter alia*, може да бъде от основно значение за бързото развитие на технологиите в областта на изкуствения интелект.

В изпълнение на горепосочените цели е приет Регламент (ЕС) 2022/868 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2022 г. относно европейска рамка за управление на данните и за изменение на Регламент (ЕС) 2018/1724 (Акт за управление на данните)[1], който по силата на Договорите[2] има пряко (непосредствено) действие във всички държави на Съюза от деня на влизането си в сила. Въпреки това непосредствено действие, държавите членки имат задължението да осигурят и гарантират прилагането му в неговата цялост.

Актът за управление на данни (АУД) е междусекторен инструмент, който има за цел да регулира повторното използване на някои категории защитени данни,

[1] Регламент (ЕС) 2022/868 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2022 г. относно европейска рамка за управление на данните и за изменение на Регламент (ЕС) 2018/1724 (Акт за управление на данните), ОВ L 152, 03/06/2022 *г.*

[2] Чл.288 от ДФЕС, параграф 2; Регламентът е акт с общо приложение. Той е задължителен в своята цялост и се прилага във всички държави членки.

притежавани от организациите от обществения сектор, като стимулира споделянето на данни чрез регулиране на нови посредници на данни и чрез насърчаване на споделянето на данни за алтруистични цели. В обхвата на АУД са включени както личните, така и неличните данни. По отношение на личните данни, се прилага Общият регламент за защита на данните (ОРЗД)[3]. В допълнение към ОРЗД, предвидените предпазни мерки ще повишат доверието в споделянето и повторната употреба на данни, предпоставка за предоставяне на повече данни на пазара.

Националното прилагане на АУД е свързано с промени, както в съществуващата нормативна уредба, така и с въвеждането на нови правни институти, съответно регулации в следните основни области:

- регламентиране на *повторното използване* на определени категории защитени данни, притежавани от организациите от обществения сектор („защитени данни“, като поверителни статистически и търговски данни, лични данни, защитени права върху интелектуална собственост на трети страни);
- насърчаване на споделянето на данни чрез регулиране на предоставяне на *посреднически услуги за данни*,
- насърчаване на *споделянето на данни за алтруистични цели*.

Според АУД държавите членки определят санкциите, приложими при нарушения на въведените задължения, свързани с:

- предаването на нелични данни към трети държави (чл. 5, пар. 14 и чл. 31, АУД);
- уведомяване от страна на доставчиците на посреднически услуги за данни (чл. 11, АУД);
- условията за предоставяне на посреднически услуги за данни (чл. 12, АУД);
- условията за регистрация като призната организация за алтруистично споделяне на данни (чл. 18, 20, 21 и 22, АУД).

Предвидените санкции трябва да бъдат ефективни, пропорционални и възпиращи. Държавите членки трябва да предприемат необходимите мерки, за да гарантират прилагането на определените санкции.

[3] Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 година относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните), ОВ L 119, 04/05/2016

Първа област: Повторно използване на някои категории защитени данни, държани от публичния сектор

АУД определя условия за повторно използване на определени защитени данни, притежавани от организациите от обществения сектор

които са приложими за организации от обществения сектор, определени за компетентни съгласно националното право да разрешават или да отказват достъпа до повторното използване, и които да не засягат правата или задълженията, свързани с достъпа до такива данни.

АУД регламентира повторното използване на следните **категории данни**, притежавани от организации от публичния сектор (чл.3), които **са защитени на основания, свързани** със:

- търговска поверителност, включително търговски, професионални или дружествени тайни;
- статистическа поверителност;
- защитата на правата върху интелектуалната собственост на трети страни; или
- защитата на личните данни, доколкото тези данни попадат извън обхвата на Директива (ЕС) 2019/1024[4].

Директива (ЕС) 2019/1024 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 година относно отворените данни и повторното използване на информацията от обществения сектор (Директива (ЕС) 2019/1024) и специалното секторно право на Съюза гарантират, че организациите от обществения сектор правят по-голяма част от генерираните от тях данни леснодостъпни и за повторно използване. Въпреки това, до някои категории данни, държани от организации в публичния сектор, като например **поверителни търговски данни, поверителна статистическа информация и данни, защитени с права върху интелектуална собственост на трети страни, включително лични данни**, **често не се предоставя достъп**, дори и за научни изследвания или дейности в областта на иновациите в обществен интерес. Поради чувствителния характер на тези данни, преди до тях да се предостави достъп трябва да бъдат изпълнени някои технически и правни изисквания, не на последно място и за да се гарантира спазването на правата, които други лица имат върху тези данни, или да се ограничи отрицателното въздействие върху основните права, принципа на недискриминация и защитата на личните данни.

[4] Директива (ЕС) 2019/1024 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 година относно отворените данни и повторното използване на информацията от обществения сектор, ОВ L 172, 26/06/2019, p. 56–83

АУД регламентира условия за повторно използване за част от категориите данни, изключени от обхвата на Директива (ЕС) 2019/1024.

Организациите от обществения сектор, които разрешават повторно използване на тези категории данни, следва да разполагат с техническите средства, необходими за гарантиране на защитата на правата и интересите на трети страни, и следва да бъдат оправомощени да изискват от повторния ползвател необходимата информация.

Всяка държава членка определя един или повече компетентни органи, които могат да бъдат компетентни за определени сектори, за да оказват съдействие на организациите от обществения сектор, предоставящи или отказващи достъп с цел повторно използване до категориите данни в обхвата на АУД (чл. 7). Държавите членки могат да създадат един или повече нови компетентни органи или да използват съществуващи организации от обществения сектор или техни вътрешни подразделения, които отговарят на условията, определени в АУД. Компетентните органи могат да бъдат оправомощени да предоставят достъп за повторното използване на категориите данни.

Организациите от обществения сектор, които позволяват повторно използване на категориите данни, могат да събират такси за разрешаване на повторното използване на такива данни (чл. 6, АУД).

Държавите членки гарантират, че цялата съответна информация относно условията за повторно използване (чл. 5, АУД) и таксите за него (чл. 6, АУД) е налична и лесно достъпна чрез единна информационна точка (чл. 8, АУД). Държавите членки **могат да създадат нов орган или определят съществуващ орган или структура за единна информационна точка**.

Единната информационна точка е компетентна да получава запитвания или искания за повторно използване на категориите данни в обхвата на АУД и ги предава, когато е възможно и целесъобразно чрез автоматизирани средства, на компетентните организации от обществения сектор или на компетентните органи по чл. 7, когато е приложимо. Единната информационна точка предоставя по електронен път притежаващ функция за търсене списък с материали, който съдържа обща информация за всички налични източници на данни[5] със съответната информация, описваща наличните данни, включваща най-малко формàта и размера на данните и условията за тяхното повторно използване.

Единната информационна точка може да установи отделен, опростен и добре документиран информационен канал за МСП и новосъздадени

[5] включително в източниците на данни, налични в секторните, регионалните и местните информационни точки, когато такива информационни точки са определени от държавата-членка

предприятия, който отговаря на техните нужди и възможности при искане за повторно използване на категориите данни.

Прилагането на Директива (ЕС) 2019/1024 в българското законодателство е уредено в Закона за достъп до обществена информация.

Втора област: Условия за дейността на доставчици на посреднически услуги за данни

АУД определя рамка за дейността на доставчици на посреднически услуги за данни, за които се прилага процедура за уведомяване:

а) посреднически услуги между притежатели на данни и потенциални ползватели на данни, включително предоставяне на технически или други средства, позволяващи извършването на такива услуги; тези услуги могат да включват двустранен или многостранен обмен на данни или създаване на платформи или бази данни, позволяващи обмена или съвместното използване на данни, както и създаването на друга специфична инфраструктура за взаимното свързване на притежателите на данни с ползвателите на данни;

б) посреднически услуги между субекти на данни, които се стремят да предоставят достъп до личните си данни или физически лица, които се стремят да предоставят достъп до нелични данни, и потенциални ползватели на данни, включително предоставяне на технически или други средства, позволяващи извършването на такива услуги, и по-специално позволяващи упражняването на правата на субектите на данни, предвидени в ОРЗД[6];

в) услуги на кооперативи за данни

АУД определя условия за предоставяне на посреднически услуги за данни (чл. 12, АУД).

Всяка държава членка определя един или повече органи, компетентни да изпълняват задачите, свързани с процедурата за уведомяване за посреднически услуги за данни (чл. 13, АУД).

Компетентните органи за посреднически услуги за данни осъществяват наблюдение и надзор за спазването на изискванията на АУД от доставчиците на посредническите услуги за данни (чл. 14, АУД).

Споделянето на данни чрез доставчиците на посреднически услуги за данни се явява нова регулаторна рамка и към момента не е регламентирано в националното законодателство.

[6] Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 година относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните), ОВ L 119, 4.5.2016, p. 1–88

Трета област: Насърчаване на споделянето на данни за алтруистични цели

АУД определя възможност за осъществяване и условия за **алтруистично споделяне на данни** (Глава IV, АУД).

Държавите членки могат да въведат организационни или технически мерки, или и двете, за улесняване на алтруизма по отношение на данните. За тази цел държавите членки **могат да определят национални политики за алтруизъм по отношение на данните**.

Съгласно АУД „**алтруизъм по отношение на данните**“ означава доброволното споделяне на данни, въз основа на съгласие на субекти на данни за обработване на отнасящи се до тях лични данни или въз основа на разрешения на притежатели на данни за използване на техни нелични данни, без да се иска или получава възнаграждение, което надхвърля възстановяването на разходите, направени от субектите на данни или притежателите на данни при предоставянето на техните данни, за цели от обществен интерес, установени в националното право, когато е приложимо, като например здравеопазване, борба с изменението на климата, подобряване на мобилността, улесняване на разработването, изготвянето и разпространението на официални статистически данни, подобряване на предоставянето на обществени услуги, формулиране на публични политики или научноизследователски цели от обществен интерес.

Всяка държава членка определя един или повече компетентни органи, отговорни за публичния национален регистър на признатите организации за алтруистично споделяне на данни (чл. 23, АУД).

Всеки компетентен орган за регистрация на организации за алтруистично споделяне на данни води и редовно актуализира **публичен национален регистър на признатите организации за алтруистично споделяне на данни** (чл. 17, АУД).

АУД определя Общи изисквания за регистрация (чл. 18) и процедура за регистрация на признати организации за алтруистично споделяне на данни (чл. 19).

Споделянето на данни за алтруистични цели се явява нова регулаторна рамка и към момента не е регламентирано в националното законодателство.

Списък на европейски нормативни актове, свързани с обхвата на Акта за данните е даден в Приложение 1.

II. ПРОЦЕДУРНИ ВЪПРОСИ И РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБЩЕСТВЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ

1. Заинтересовани страни

В началния етап на оценката са идентифицирани групи заинтересовани страни (институции и организации), пряко свързани с провеждането на политиките за управление на данните.

Идентифицираните групи заинтересовани страни включват:

1. **Институции на централно ниво:**
   - Министерски съвет – дирекция "Модернизация на администрацията";
   - Министерство на електронното управление (МЕУ);
   - Национален статистически институт (НСИ);
   - Агенция по вписванията (АВ);
   - Комисия за защита на конкуренцията (КЗК);
   - Комисия за защита на личните данни (КЗЛД);
   - Патентно ведомство.

2. **Институционални партньори:**
   - представителните организации на работодателите и на работниците и служителите на национално равнище;
   - организации на бизнеса в икономически сектори, свързани с областите, попадащи в обхвата на Акта за управление на данните;
   - университети и научни организации;
   - неправителствени организации, работещи в областта на достъпа до обществена информация, ИТ сектора, пазара на данни, икономически анализи.

3. **други заинтересовани страни:**
   - организации, работещи в областта на иновациите и пазара на данни;
   - широката общественост.

2. Предварителни консултации

Съгласно ТС са проведени предварителни/ранни консултации с неформален характер с част от заинтересованите страни. Целта на тези консултации е повишаване на ефективността на работата по изготвяне на оценката като бъде набрана информация за мненията на представителите на страните по отношение на възможни варианти за определяне на мерки в българското законодателство за прилагане на Регламента, предмет на оценката.

При определяне на заинтересованите страни, включени в предварителните консултации са приложени три основни критерия: съответствие с целите на ранните консултации, съответствие с тематичния обхват на темите, регулирани с акта, които са предмет на оценката, както и възможността за провеждане на консултациите в кратки срокове, предвид времевите ограничения, свързани с изготвянето на оценката.

След запознаване с тематичния обхват на АУД е определен кръг от организации в публичния сектор, в обхвата на чиито функции изцяло или частично попадат тематичните области, регулирани от АУД. Във връзка с кратките срокове за провеждане на ранните консултации, както и необходимостта от събиране на мнения на заинтересованите страни относно възможните варианти за въвеждане в националното законодателство на мерки, гарантиращи прилагането на АУД, заинтересованите страни бяха определени в рамките на участниците в Междуведомствената работна група, създадена със Заповед № МЕУ-6785/21.04.2023 г. на министъра на електронното управление. Сред задачите на Междуведомствената работна група са извършване на оценка на текущата ситуация (законодателство и практика), валидна в различни административни сектори, във връзка с изискванията, произтичащи от АУД и да изготви доклад като основа за оценка на въздействието. Стъпвайки на разбирането, че участниците в Междуведомствената работна група, вече са запознати с тематичния обхват на АУД и изискванията за неговото прилагане, страните за участие в ранните консултации бяха идентифицирани сред тях.

Включени са представители на институции, в рамките на чиито функции попадат въпроси, свързани с областите на защитени данни, до които АУД регламентира условията за повторно използване – търговска и професионална тайна, статистика, интелектуална собственост, защита на личните данни, вкл. с представители на:

- Комисия за защита на личните данни;
- Национален статистически институт;
- Патентно ведомство;
- Комисия за защита на конкуренцията.

В рамките на проведените ранни консултации са обсъдени въпроси, свързани с възможностите за въвеждане в националното законодателство на мерки, които гарантират прилагането на АУД.

Основният въпрос на този етап от консултациите е свързан с възможните подходи за въвеждане на мерки, осигуряващи прилагането на разпоредбите на регламента, които включват законодателна намеса с нисък интензитет чрез оптимизиране на действащо законодателство или разработване на ново законодателство, кодификация на законодателството в областта на данните или друг подходящ вариант.

Разгледани са и въпроси, свързани с необходимостта от въвеждане на конкретни мерки, свързани с прилагането на регламентите, вкл. по отношение на възможните компетентни и надзорни органи, санкциите, които следва да бъдат определени.

Мненията на участниците в ранните консултации допринесоха в значителна степен за изясняване на връзки между тематичния обхват на АУД и други области на публични и частни отношения в пазара на данни, установяване на съществуващи процедури за достъп и използване на данни, налични в организации на публичния сектор, определяне на вариантите за въвеждане на мерки за гарантиране прилагането на АУД, вкл. формулирането на степените и нивата на нормативна намеса, подходите за определяне на санкции за нарушаване на определените в акта правила.

С представители на **Комисията за защита на личните данни** бяха обсъдени въпросите, свързани със защитата на личните данни при прилагането на АУД. Изразено е мнение, че не е необходимо в ЗЗЛД да бъдат въвеждани специфични функции на комисията, свързани с прилагането на АУД. КЗЛД като национален надзорен орган по отношение спазването на изискванията за защита на личните данни не би могъл да изпълнява функции на компетентен орган по чл. 7 от АУД в областта на личните данни, тъй като би настъпил конфликт на интереси при упражняването на двете правомощия.

АУД не ограничава правомощията на КЗЛД по отношение на защита на личните данни на национално ниво и това следва да бъде отнесено и към санкциите, които следва да бъдат определени за нарушаване изискванията на АУД. КЗЛД има задължение да консултира администраторите или обработващите лични данни преди обработването на лични данни, което ще е част от нов регистър на лични данни, който предстои да бъде създаден, когато съгласно оценката на въздействието по чл. 64 от ЗЗЛД, обработването ще породи висок риск въпреки предприетите от администратора мерки за ограничаване на риска. КЗЛД приема и публикува списък на операциите по обработване, за които е задължителна такава предварителната консултация (по чл. 65, ал. 1 от ЗЗЛД).

По отношение предвидените в АУД посреднически услуги за данни, е изразено мнение, че администраторът на лични данни носи отговорност по отношение на тяхната защита и съответно следва за осигури тази защита при предоставянето им на доставчик на посреднически услуги като гарантира, че начините на обработка и използване на предоставяните лични данни отговарят на изискванията на ЗЗЛД.

Налаганите санкции в случай на нарушение на изисквания за защита на личните данни от публичен орган, предоставящ достъп до повторно ползване на данни, или от доставчик на посреднически услуги, следва да са в съответствие със санкциите, предвидени в ЗЗЛД или следва да се прилагат санкциите, предвидени в него.

С представители на ръководството на **Националния статистически институт** и експерти са обсъдени въпроси, свързани с ролята на НСИ като компетентен орган по чл. 7 от АУД, като беше потвърдена готовността на института да изпълнява съответните функции. Споделено е мнението, че не е необходимо тези функции да бъдат изрично вписани в Закона за статистиката, тъй като те са регламентиране в АУД, а НСИ е определен за компетентен орган по чл. 7 с Решение на МС. Не бяха споделени аргументи за необходимост от въвеждане на мерките за прилагане на АУД с отделен нов нормативен акт, като беше изразено мнение, че въвеждането им чрез съществуващи актове, в т.ч. ЗДОИ може да се разглежда като подходящ вариант.

Обсъден беше въпросът за това, за кои масиви от данни евентуално са налични причини за защита (извън тези, които са посочени като изключения в АУД), като беше коментирано, че ако една информация е обявена за публично достъпна (в акт), то достъпа до нея не следва да се ограничава на друго основание.

По отношение на подхода за определяне на санкции за нарушения в случаите на предоставяне за повторно използване на данни в областта на статистиката беше дискутирана възможността за прилагането на разпоредбите на Глава девета на Закона за статистиката (чл. 52 и 53), които определят санкции при нарушения, свързани с опазването на статистическата тайна (чл. 25, 26 и 27 от НСИ).

Бяха обсъдени и аспекти от предвидените в АУД посреднически услуги за данни, като бе изразено мнение, че НСИ и останалите органи на статистика следва да контролират начините на осигуряване на защита на данните в областта на статистиката, обработвани и предоставяни от посредниците на услуги за данни. Коментирана е необходимостта от изготвяне на рамка на изисквания, на които доставчиците на посреднически услуги за данни следва да отговарят и

които са свързани с конкретната област, в която се предоставят данни, в конкретния случай в областта на статистиката.

Въвеждането на мерки за прилагане на АУД за повторно използване на защитени данни в областта на интелектуалната собственост са обсъдени с представители на ръководството на **Патентно ведомство**.

Патентно ведомство на практика осигурява достъп до повторно използване на данни чрез прилагане на специално разработените в съответствие със Закона за патентите и регистрацията на полезните модели (ЗПРПМ) и съответни подзаконово актове процедури, съгласно които се публикува цялата информация от регистрираните заявки, вкл. обектите на защита, имена на заявители, адреси, като публикуването на последните две е предвидено в ЗПРПМ. След регистрация на полезен модел се предоставя достъп до цялата информация, свързана с нея. При достъп до заявка и документи към нея се прилага процедура за достъп в защитена среда – в библиотеката на Патентното ведомство, в защитена среда, по определена процедура. В рамките на Патентно ведомство е създадена дирекция с функции по извънсъдебно решаване на спорове. ЗПРПМ предвижда санкции единствено в случаи, отнасящи се до публикуване на информация, свързана със заявка за секретен патент. Законът не предвижда други административно-наказателни разпоредби, освен в случай на неправомерно използване на маркировка на продукти, отнасяща се до регистриран патент или заявка за патент.

Въвеждането на мерки за гарантиране прилагането на АУД в ЗДОИ се определя като подходящ вариант.

В проведени разговори с представител на **Комисията за защита на конкуренцията** е обсъден въпроса за това, кой от съществуващите национални органи би могъл да бъде отговорен за въпросите, свързани с търговската тайна. КЗК е орган по прилагането на Закона за защита на конкуренцията, който забранява узнаването, използването или разгласяването на производствена или търговска тайна в противоречие с добросъвестната търговска практика (чл. 37). Изразено е мнението, че съдебната практика по-скоро насочва ролята на КЗК в областта на решаването на спорове по отношение на професионалната (търговска) тайна.

По отношение на изпълнение на функции на КЗК по въпросите, свързани с опазването на търговската и производствената тайна, както и с прилагането на добросъвестната търговска практика е обсъдено, че е възможно да се възприеме принципа за хоризонталното действие на ЗКК, като в този случай не е необходимо да бъдат извършвани конкретни промени в него. Посочването на съответния регламент – АУД, като източник на правото в приложното поле на КЗК, е оценено като по-адекватно решение.

Ранните консултации със заинтересованите страни допринесоха съществено за:

- отличаване на спецификите на оценявания регламент по отношение на неговия предмет и съответно отношенията, които регулира;
- идентифициране на приложими варианти, които да бъдат предмет на предварителната оценка и за определяне на подходи за определяне на санкции;
- идентифициране на съществуващи нормативни актове, съотносими към предмета на регламентите и консултиране на възможностите за предвиждане в тях на мерките за гарантиране прилагането на регламента;
- конкретизиране на варианти, които да бъдат разглеждани при изготвяне на предварителната оценка.

3. Обществени консултации

За отчитане на мненията, становищата и предложенията на заинтересованите страни, са планирани конкретни техники за тяхното установяване и документиране. Чрез на Портала за обществени консултации https://strategy.bg/ е проведена обществена консултация със заинтересованите страни. Членовете на Обществения съвет за Информационни технологии и информационно общество (ИТИО), към министъра на електронното управление, като представители на институционалните партньори, ще бъдат запознати с проекта на ЦПОВ.

В рамките на консултацията на Портала за обществени консултации относно изготвяне на законодателство за изпълнение на мерките, произтичащи от АУД е публикуван един коментар, в който са представени аргументи за удължаване на предвидения срок за консултации, а по електронна поща са получени три становища, които са отчетени при изготвянето на оценката.

В процеса на изготвяне на ЦПОВ са проведени и консултации с представители на фирми и организации, обработващи данни. Предоставяните от тях продукти и услуги притежават характеристики, въз основа на които те могат да бъдат определени като доставчици на посреднически услуги на данни. Мнението на посредниците е, че интересът към данните безспорно се засилва, като клиентите на търсят разширение на видовете данни и съответно на видовете продукти, базирани на обработка на данни. В тази връзка, разширяването на достъп до защитени и високостойностни данни се очаква да се отрази много положително на бизнес възможностите, като силно е подчертано, че предоставянето на данните в машинно четим формат ще облекчи

изключително много процеса, тъй като данните, получавани от публични институции към момента изискват много голяма обработка, за да могат да бъдат използвани за предоставяне на услуги. Предварителната обработка (привеждане на данните във вид, в който да могат да бъдат ползвани) се определя и като най-съществен разход за придобиване на данните (цената на самото придобиване е определена като пренебрежимо малка). От прилагането на правилата, свързани с публикуването на набори от данни с висока стойност[7] да бъде освободен ресурс (около 20% от настоящите разходи за придобиване и предварителна обработка на информация), който може да бъде използван за разработване на нови продукти/услуги.

Доставчиците на посреднически услуги посочват, че непрекъснато разработват нови предложения за услуги и продукти, като освобождаването на ресурса, необходима за предварителна обработка на данните, получавани от публичните организации, би допринесло в още по-голяма степен за това.

Разширяването на достъпа до защитени категории данни в публичния сектор се оценява като фактор, който неминуемо ще увеличи конкуренцията в сектора с влизането на нови доставчици на пазара. Само по себе си това се разглежда като положителна тенденция, която ще допринесе за повишаване разнообразието от услуги и продукти и наемане на допълнителен персонал както за обработката на данни, така и за създаване на нови продукти.

4. Обобщение на резултатите от консултациите

Подходи за въвеждане на мерки за прилагане на АУД

Кодификацията на нормативната уредба в областта на данните е посочена като **предпочитан вариант**, който следва да осигури систематично и изчерпателно регулиране на всички аспекти на управлението на данни, независимо дали източникът е публичният или частният сектор. С това би се преодоляло и наличието на фрагментирана правна рамка, която създава значителни предизвикателства пред ефективното управление на данните в публичния сектор.

Създаването на единен нормативен акт се разглежда като възможност за премахване на съществуващите противоречия между различните закони и осигуряване на ясна и последователна правна рамка за действията на публичните власти, вкл. тези на местно ниво. Кодификацията в частта данни на публичния сектор ще позволи оптимизиране на административните процедури,

[7] Регламент за изпълнение (ЕС) 2023/138 на Комисията от 21 декември 2022 година за определяне на списък с конкретни набори от данни с висока стойност и реда и условията за тяхното публикуване и повторно използване, ОВ L 19, 20.1.2023

намаляване на бюрократичната тежест и повишаване на ефективността при обмена на данни.

Друго предложение е също и реализацията на кодификация да бъде изпълнена, чрез изготвяне на изцяло нов закон, регулиращ управлението на данни в публичния сектор и реализиращ изискванията на АУД, както и на Директива 1024/2019 за отворените данни, докато материята за достъп до обществена информация в по-общ смисъл остане концентрирана в ЗДОИ. Това ще позволи регулирането на всички аспекти от публична информация и споделянето на данни.

Като необходимост е подчертано създаването на специализиран орган за данните, който следва да прилага установен координационен механизъм между различните нива на управление в областта на данните. С кодификацията следва да бъдат уредени и въпросите, свързани с регламентиране на повторното използване на данните от публичния сектор, които са предмет на правата на други лица; определяне на компетентни органи, в различните сектори, които да оказват съдействие на организациите от обществения сектор, предоставящи или отказващи достъп с цел повторно използване до категориите данни (единна информационна точка); споделянето на данни чрез създаване на специфична регулация за предоставяне на посреднически услуги за данни; регламентиране на споделянето на данни за алтруистични цели; определяне на национални политики за алтруизъм по отношение на данните.

Кодификацията на националното законодателство в областта на данните е оценена като подходяща **само при наличието на политическа воля и времеви хоризонт тя да бъде реализирана**.

Като потенциално ефективен е определен и **подход**, **при който всички мерки** по отношение на данните и информацията, създавани в публичния сектор, бъдат включени **в един нормативен акт или в набор от нормативни актове от различен порядък, но при ясна нормативно опредена свързаност.**

Изготвянето на закон за прилагане на АУД, каквато практика е налице по отношение на други регламенти, **се оценява като неподходящо**.

Повторно използване на данни и посреднически услуги

Изразено е мнение, че е необходимо да бъде стимулирано повторното използване на данни и да бъде ликвидирана практиката на споделяне на данни от публичната администрация на държавно и местно ниво с определени субекти, като бъде гарантиран равнопоставен достъп и възможност за повторно използване.

Организациите от публичния сектор е необходимо да бъдат насърчени/задължени да намалят пречките пред достъпа до информация.

При въвеждане на мерките за прилагане на АУД, е препоръчано да бъде предвидено задължение за публичните организации, които отказват достъп до повторно използване на данни в посочените чувствителни области поради отсъствие на възможност за тяхната обработка и защита, да предоставят тези данни за обработка от доставчик на посреднически услуги и последващото им предоставяне за повторно използване. Предложено е регламентиране на възможност, в случай, че данните за повторно ползване трябва да бъдат обработени преди предоставяне (напр. анонимизирани), това да не бъде изпълнявано задължително от публичния орган, а заявителят им да може да избере посредник на данни, който да направи обработката.

Посочена е необходимост от въвеждане на процедура за сертификация на посредниците за обработка на данни, като конкретния механизъм и изисквания да бъдат определени със заповед на ресорно министерство (не е посочено такова), като бъде гарантирано използването на правилните инструменти за обработка на данните и предвиждане на механизъм за съобщаване на проблеми, отнемане на сертификата, преглед на резултатите, период на наблюдение и тестване, за да се гарантира качеството на резултатите.

МЕУ се посочва като институцията, отговорна за прилагането на тези мерки и контрол, вкл. за осигуряване на среда за сигурно споделяне на големи количества защитена информация, до която да имат достъп само посредниците със съответния одит лог.

Използването и надграждането на капацитета на вече съществуващи органи следва да бъде водещо при определяне на компетентните органи, съгласно изискванията на АУД.

Такси за обработка, санкции

Таксите за обработка на данните следва да покриват обективно разходите за анализ, изчистване и агрегация на данните, както и разходите по свързаната инфраструктура, гарантираща сигурността на оригиналната информация, като тази информация следва да бъде публична в общ регистър.

Санкциите за нарушения, които трябва да бъдат определени съгласно предвижданията на АУД следва да бъдат съответни на приложимите по националното законодателство за аналогични нарушения.

Капацитет за прилагане

Като ключово е определено разработването на програма за обучение и квалификация на служителите в публичните организации, вкл. на местно ниво и осигуряването на постоянна методическа и експертна подкрепа, създаването на професионални мрежи за обмен на опит и предоставянето на техническа помощ

при внедряването на нови системи и процедури. Прилагането на изискванията на АУД следва да бъде осигурено и финансово, като ресурсите следва да бъдат насочени към осигуряване на необходимото техническо оборудване, провеждане на обучения на служителите, поддръжка на системите и осигуряване на експертна помощ.

III. Определяне на предмета на предварителната оценка

В хода на изготвяне на АУД, като част от обикновена законодателна процедура, ЕК организира мащабни обществени обсъждания и изготви пълна оценка на въздействието на предвидените регулации[8], преди тяхното приемане от Европейския парламент и от Съвета. В оценката на въздействието на АУД, изготвена от ЕК, са идентифицирани проблеми/пречки пред свободното движение на данни на територията на ЕС, които рефлектират в следните области на интервенция в приетия АУД:

- **повторно използване на някои категории защитени данни:** механизми за подобряване на повторното използване на данни от обществения сектор, които не могат да бъдат предоставени като отворени данни: те ще гарантират, че повече данни от базите данни от обществения сектор ще станат достъпни за използване по надежден начин и ще повишат възможността за намиране на такива данни;
- **посреднически услуги за данни:** мерки, насочени към посредниците на данни, както в ситуации на споделяне на данни B2B (бизнес към бизнес), така и C2B (потребител към бизнес): тази област на интервенция би увеличила доверието в споделянето на данни;
- **алтруизъм по отношение на данните:** мерки за улесняване на алтруизма по отношение на данните: въвеждане на гаранции за увеличаване на данните, достъпни за общото благо и повишаване на доверието в схемите за алтруизъм;
- **оперативна съвместимост:** механизми за координиране и насочване на хоризонталните аспекти на управлението на данните: те биха допринесли за преодоляване на технически проблеми, по-специално въпроси, свързани с оперативната съвместимост.

Определените области на интервенции изискват съответната национална намеса, за гарантиране прилагането на АУТ в неговата пълнота, като на държавите членки е предоставена възможност за избор на подходящи мерки, съответстващи на националната правна и институционална система.

[8] SWD(2020) 295 final, Работен документ на службите на Комисията, Доклад за оценката на въздействието, придружаващ Предложение за РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА относно европейска рамка за управление на данните (Акт за управление на данните), https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/DOC/?uri=CELEX:52020SC0295

Република България следва да осигури прилагането по ясен и ефикасен начин на изискванията на АУД чрез националното законодателство и съответния набор от нормативни и административни мерки, гарантиращи прилагането на регламента, допринасящ за създаването и функционирането на единния европейски пазар на данните.

Националното прилагане на АУД е свързано с промени, както в съществуващата нормативна уредба, така и с въвеждането на нови правни институти, съответно регулации в следните основни области:

- регламентиране на *повторното използване* на определени категории защитени данни, притежавани от организациите от обществения сектор („защитени данни“, като поверителни статистически и търговски данни, лични данни, защитени права върху интелектуална собственост на трети страни);
- насърчаване на споделянето на данни чрез регулиране на предоставяне на *посреднически услуги за данни*,
- насърчаване на *споделянето на данни за алтруистични цели*.

Предметът на настоящата предварителна оценка на въздействието е изготвяне на анализ и оценка на приложимите варианти за създаване на необходимите нормативни (законодателни) условия за ефективното прилагането на АУД. Настоящата оценка **не повтаря предварителната оценка на въздействие изготвена от ЕК** при подготовката на АУД, а се фокусира върху въздействието на националните мерки, свързани със създаване на правни и институционални условия за неговото прилагане.

IV. ЦЕЛИ НА ПРЕДВАРИТЕЛНАТА ОЦЕНКА

Общата цел на АУД е: **използване на потенциала на данните за икономиката и обществото** – улесняване в целия цифров единен пазар на ЕС на споделянето на данни и използването на пълният потенциал на данните в публичния сектор.

Изборът на регламент като форма на правния инструмент е обоснован от преобладаването на елементи, които не трябва да оставят полета за прилагане, като например разрешаването на механизма за алтруизъм на данните, етикетирането на нови посредници на данни и създаването на координационни структури на европейско ниво. Пряката приложимост на този инструмент намалява времето за прилагане от държавите членки, така че създаването на общите европейски пространства за данни може да започне много скоро, в съответствие с Плана за възстановяване на ЕС. В същото време разпоредбите на АУД не са прекалено предписателни и осигуряват свобода на държавите членки за елементи, които не накърняват целите на инициативата, по-специално организацията на механизмите, подкрепящи повторното използване на "чувствителни" данни от обществения сектор.[9] Регулаторният подход в АУД е определен като "смесен пакет от регулаторни интервенции с по-нисък и по-висок интензитет". По-висок регулаторен интензитет е предпочетен за "алтруизма на данни", тъй като този подход осигурява по-високи икономически и обществени ползи, като същевременно води до по-малко разходи.[10]

След приемането на АУД на 30 май 2022 г. държавите членки следва да осигурят по консистентен, ефективен и ефикасен начин неговото прилагане като се съблюдава времевата рамка, предвидена в него. АУД се прилага от 24 септември 2023 г. Субектите, предоставящи посредническите услуги за данни, посочени в чл. 10, към 23 юни 2022 г., следва да изпълнят задълженията, установени в глава III до 24 септември 2025 г.

Прилагането на АУД в България предполага промени, както в съществуващата нормативна уредба, така и въвеждане на нови правни институти и процедури, свързани с:

- условията за повторното използване на някои категории защитени данни, притежавани от организациите от обществения сектор в България;

[9] SWD(2020) 295 final, Работен документ на службите на Комисията, Доклад за оценката на въздействието, придружаващ Предложение за РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА относно европейска рамка за управление на данните (Акт за управление на данните), https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/DOC/?uri=CELEX:52020SC0295

[10] пак там, т. 8 Preferred option (Предпочитан вариант).

- дейността на националната единна информационна точка по чл. 8 от АУД;
- компетентните органи по чл. 7 от АУД, които оказват съдействие на организациите от обществения сектор, при предоставяне или при отказ на достъп за повторно използване до определените категории защитени данни;
- реда и условията за уведомяване и органа за надзор на лицата, предоставящи посреднически услуги за данни по чл. 13 от АУД;
- реда и условията за доброволна регистрация на организациите за алтруистично споделяне на данни и органа за регистрация и надзор на тези организации по чл. 23 от АУД;
- създаването и поддържането на регистър на признатите организации за алтруистично споделяне на данни;
- санкциите, които се налагат при извършване на нарушения от лицата, предоставящи посреднически услуги за данни и от организациите за алтруистично споделяне на данни.

Министерският съвет с Решение № 670 от 29.09.2023 г.[11] определи националните компетентни органи по смисъла на АУД:

→ **министърът на електронното управление** е определен за:

- единна информационна точка по смисъла на чл. 8, пар. 1 от АУД;
- национален компетентен орган за оказване на съдействие на организациите от обществения сектор, предоставящи или отказващи достъп с цел повторно използване на данни, съгласно чл. 7, пар. 1 от АУД, с изключение на данните в сектор „Статистика“;
- национален компетентен орган за доставчиците на посреднически услуги за данни и за организациите за алтруистично споделяне на данни по смисъла на чл. 13, пар. 1 и чл. 23, пар. 1 от АУД.

[11] Решение № 670 от 29 септември 2023 г. на Министерския съвет за определяне на национални компетентни органи по смисъла на РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 2022/868 относно европейска рамка за управление на данните (Акт за управление на данните), https://pris.government.bg/document/aac2c2c86d278f9ede69698b1e00c4cc

→ **председателят на Националния статистически институт** е определен за национален компетентен орган за сектор „Статистика“ за оказване на съдействие на организациите от обществения сектор, предоставящи или отказващи достъп с цел повторно използване на данни, съгласно чл. 7, пар. 1 от АУД.

Със същото решение Министерския съвет възлага на министъра на електронното управление да предложи необходимите промени в свързаното законодателство във връзка с изпълнението на АУД.

В този контекст **общата цел** на настоящата оценка на въздействието е да бъде определен обхватът на необходимите промени в свързаното законодателство във връзка с изпълнението на АУД и видът на нормативните инструменти, така че в най-голяма степен да бъде постигната неговата обща цел.

Специфичните цели:

- **Специфична цел 1:** Осигуряване на нормативно съответствие между изискванията на Акта за управление на данните (Регламент (ЕС) 2022/868) и националната правна и институционална рамка в областта на данните;
- **Специфична цел 2:** Формиране на административен капацитет за ефективно и ефикасно прилагане на Акта за управление на данните (Регламент (ЕС) 2022/868) и за пълноценно използване на потенциала на данните за икономиката и обществото.

Разполагането във времето на мерките за прилагане на АУД трябва да подпомогне в максимална степен преодоляването на потенциални последствия от забавяне изпълнението на задължения по прилагане на европейското право и евентуалното предприемане на правни действия срещу България.

V. ВАРИАНТИ НА ДЕЙСТВИЕ

1. Рамка на вариантите за действия

Основните разглеждани варианти се основават на спецификата на предмета на настоящата предварителна оценка, а именно изготвянето на анализ и оценка на приложимите варианти за създаване на необходимите нормативни (законодателни) условия за ефективното прилагането на АУД. В тази връзка са разгледани само варианти, които предвиждат законодателна намеса, включваща необходимите промени в съществуващата нормативна уредба и въвеждането на нови правни институти, произтичащи от АУД, свързани с:

- условията за повторното използване на някои категории защитени данни, притежавани от организациите от обществения сектор в България;
- дейността на националната единна информационна точка по чл. 8 от АУД;
- компетентните органи по чл. 7 от АУД, които оказват съдействие на организациите от обществения сектор, при предоставяне или при отказ на достъп за повторно използване до определените категории защитени данни;
- реда и условията за уведомяване и органа за надзор на лицата, предоставящи посреднически услуги за данни по чл. 13 от АУД;
- реда и условията за доброволна регистрация на организациите за алтруистично споделяне на данни и органа за регистрация и надзор на тези организации по чл. 23 от АУД;
- създаването и поддържането на регистър на признатите организации за алтруистично споделяне на данни;
- санкциите, които се налагат при извършване на нарушения от лицата, предоставящи посреднически услуги за данни и от организациите за алтруистично споделяне на данни.

Вариант 0 "без намеса" не е разглеждан, тъй като такъв подход не е приложим, поради наличието на законови разпоредби, противоречащи на разпоредбите на АУД по отношение на приложното поле на достъпа за повторно използване. И докато по силата на чл.288 от ДФЕС за прякото приложение на регламентите, би могло да се приеме, че от датата на прилагане на АУД, 24 септември 2023 г., тези ограничения не се прилагат, то без законодателна намеса не би могло да се изпълни задължението за прилагане ефективни,

пропорционални и възпиращи санкции във връзка с предаването на нелични данни към трети държави, изпълнението на условията за предоставяне на посреднически услуги за данни и за регистрация на признати организации за алтруистично споделяне на данни.

Представените варианти са разграничени въз основа на правния инструмент, чрез който се реализират.

Вариантите обект на предварителна оценка включват:

- **вариант 1:** нормативна намеса, предвиждаща приемане на изменения и допълнения на съществуващите закони, регламентиращи въпросите, обхванати от АУД
- **вариант 2:** нормативна намеса, предвиждаща приемане на нов самостоятелен закон за създаване на условия за прилагането на АУД;
- **вариант 3:** кодификация на законодателството в областта на данните.

С оглед новостта на регулираната материя и регулаторния подход, определен в АУД, разгледаните варианти предвиждат – на законодателно ниво да бъдат въведени само новите понятия и основните правни, т.е. само въпросите, които подлежат на задължителна законодателна уредба, а организационните и процедурните въпроси да бъдат делегирани на Министерския съвет, който с подзаконов акт (наредба) да уреди съответните подробности. Не се предвижда създаване на нови държавни органи.

2. Описание на вариантите

2.1. **Вариант 1:** Приемане на изменения и допълнения на съществуващите закони, регламентиращи въпросите, обхванати от АУД

Вариантът предвижда нормативна намеса чрез изменения и допълнения на съществуващите закони, регламентиращи въпросите, обхванати от АУД.

Правният инструмент за реализация на вариант 1 е закон за изменение и допълнение на Закона за достъп до обществена информация или Закона за електронното управление, а с преходни и заключителни разпоредби на този закон се правят съответните изменения в свързаното законодателство.

Нормативната намеса включва приемане на изменения и допълнения на следните закони:

- Закон за достъп до обществена информация, регламентиране на:
  - правилата и условията за достъп и повторно използване на данните по чл. 3, пар. 1 от АУД, съответно приложимите национални процедури при искания за тяхното повторно използване;
  - санкции при нарушения на задълженията във връзка с предаването на нелични данни към трети държави (чл. 5, АУД);
  - ред и условия за събиране на такси за разрешаване на повторното използване на данни по чл. 3, пар. 1 от АУД;
  - компетентни органи, които оказват съдействие на организациите от обществения сектор, предоставящи или отказващи достъп с цел повторно използване до категориите данни, посочени в чл. 3, пар. 1 от АУД;
  - единни информационни точки (чл. 8, чл. АУД)
  - новите понятия по чл. 2 от АУД.
- Закон за електронното управление, регламентиране на:
  - правомощията министъра на електронното управление, включително механизми за координиране и насочване на хоризонталните аспекти на управлението на данните (чл. 13 и 14, чл. АУД);
  - условията за уведомяване от страна на доставчиците на посреднически услуги за данни (чл. 10 и 11, АУД), както и условията за предоставяне на посреднически услуги за данни (чл. 12, АУД);

- организационни или технически мерки, или и двете, за улесняване на алтруизма по отношение на данните (чл. 16, АУД);
- общи изисквания за регистрация (чл. 18, АУД) и процедура за регистрация на признати организации за алтруистично споделяне на данни (чл. 19, АУД);
- санкциите за нарушаване на условията за регистрация като призната организация за алтруистично споделяне на данни (чл. 18, 20, 21 и 22, АУД).
- механизми за координиране и насочване на хоризонталните аспекти на управлението на данните: те биха допринесли за преодоляване на технически проблеми, по-специално въпроси, свързани с оперативната съвместимост

 Закон за статистиката, регламентиране на:

- функциите на председателя на НСИ като национален компетентен орган за сектор „Статистика“ за оказване на съдействие на организациите от обществения сектор, предоставящи или отказващи достъп с цел повторно използване на данни, съгласно чл. 7, пар. 1 от АУД (възлагането може да бъде направено и в ЗДОИ).

 изменения в други свързани закони, свързани с прилагането на АУД.

Чрез вариант 1 прилагането на АУД се интегрира в съществуващата правна уредба, не се създават нови държавни органи. Министерският съвет с подзаконов акт или актове урежда организационните и процедурните въпроси, свързани с прилагането на АУД.

Вариант 1 е правно и най-бързо осъществим, тъй като изисква по-малко време за подготовка и приемане на предвидените изменения, в сравнение с другите варианти.

2.2. **Вариант 2:** Приемане на нов самостоятелен закон

Вариантът предвижда нормативна намеса чрез създаване на нов законодателен акт, регламентиращ въпросите, обхванати от АУД, който условно може да бъде наречен закон за повторно използване на някои категории защитени данни. С преходни и заключителни разпоредби на този закон се правят съответните изменения в свързаното законодателство – основно в Закона за достъп до обществена информация и Закона за електронното управление.

Новият нормативен акт регулира въпросите, свързани с новите аспекти, обхванати от АУД:

→ **повторно използване на някои категории защитени данни:**

- въвеждане на механизми за повторното използване на данни от обществения сектор, които не могат да бъдат предоставени като отворени данни, които гарантират, че повече данни от базите данни от обществения сектор ще станат достъпни за използване по надежден начин и ще повишат възможността за намиране на такива данни;
- определяне на правомощията и функциите на компетентните органи (чл. 7, във връзка с чл. 26, АУД);
- определяне на сътрудничеството със секторните компетентни органи, включително с Комисията за защита на личните данни, в изпълнение на нейните функции по ОРЗД;
- въвеждане на санкции при нарушения на задълженията във връзка с предаването на нелични данни към трети държави.

→ **посреднически услуги за данни:**

- въвеждане на правните дефиниции за "посреднически услуги за данни", съответно за "доставчиците на посреднически услуги за данни";
- определяне на правомощията и функциите на компетентните органи (чл. 13, във връзка с чл. 26, АУД);
- условия за уведомяване от доставчиците на посреднически услуги за данни (чл. 12, АУД), включително гаранции, че процедурата за уведомяване е недискриминационна и не нарушава конкуренцията;
- определяне на мерки, свързани със споделянето на данни и посреднически услуги между притежатели на данни и потенциални ползватели на данни.

→ **алтруизъм по отношение на данните:**

- въвеждане на определението за "алтруизъм по отношение на данните";
- определяне на правомощията и функциите на компетентните органи (чл. 23, във връзка с чл. 26, АУД);
- регламентиране на мерки за улесняване на алтруизма по отношение на данните: въвеждане на гаранции за увеличаване на данните, достъпни за общото благо и повишаване на доверието в схемите за алтруизъм.

национална опция: съгласно чл. 16 от АУД, държавите членки могат да въведат организационни или технически мерки, или и двете, за улесняване на алтруизма по отношение на данните. За тази цел държавите членки могат да определят национални политики за алтруизъм по отношение на данните. Тези национални политики могат по-специално да помагат на субектите на данни да предоставят свързани с тях лични данни, притежавани от организации от обществения сектор, доброволно, за целите на алтруизма по отношение на данните, и да определят необходимата информация, която трябва да бъде предоставена на субектите на данни относно повторното използване на техните данни в обществен интерес.

Ако държава членка разработва такива национални политики, тя уведомява Комисията за тях.

→ **преходни и заключителни разпоредби:**

- промени в Закона за достъп до обществена информация:
  - редакция (отмяна) на чл. 41б, т. т. 7, 8, 11 и 12 и препращане към специалния ред за повторно използване на тези категории защитени данни, съгласно новия закон;
  - хармонизиране на други текстове, свързани с повторно използване на защитени данни, съгласно новия закон (41в и др.).
- промени в Закона за електронното управление – хармонизиране на правомощията на министъра на електронното управление във връзка с новата законодателна уредба;
- изменения в други свързани закони, свързани с прилагането на АУД и новата законодателна уредба.

Чрез вариант 2 условията за прилагане на АУД се обособяват в самостоятелен закон (закон за повторно използване на някои категории защитени данни), съществуващата правна уредба се хармонизира с АУД, не се предвижда създаване на нови държавни органи. Министерският съвет с подзаконов акт или актове урежда организационните и процедурните въпроси, свързани с прилагането на АУД. Подчертава се значението на новите аспекти, регламентирани в АУД. Обособяването на реда, условията и процедурите за повторно използване на някои категории защитени данни се аргументира със спецификата на този тип данни и различните условия (вкл. технически) за тяхното повторно използване (чл. 5, АУД).

Вариант 2 е правно осъществим, но изисква повече време за подготовката и приемането на новия законодателен акт, в сравнение с вариант 1.

2.3. **Вариант 3:** Кодификация на законодателството в областта на данните

Законът за нормативните актове (ЗНА)[12] и Указ № 883 за прилагане на ЗНА[13] предвиждат, че обществени отношения от една и съща област се уреждат с един, а не с няколко нормативни акта от същата степен. Обществени отношения, които спадат към област, за която има издаден нормативен акт, се уреждат с неговото допълнение или изменение, а не с отделен акт от същата степен.

През последното десетилетие цифровите технологии преобразиха икономиката и обществото, засягайки всички сектори на дейност и ежедневния живот. В основата на тази трансформация стоят данните. В своето съобщение от 19 февруари 2020 г. относно Европейска стратегия за данните Комисията описа визията за общо европейско пространство на данни като формира вътрешен пазар за данни, на който данните могат да се използват независимо от мястото на физическото им съхранение в Съюза в съответствие с приложимото право.

Възникването на нови обществени отношения изисква и ново нормативно регламентиране на тези отношения, както и нов подход към това регламентиране, основан на цифровизацията на икономиката и обществото и различен подход при създаването на документи и данни в публичния сектор.

Кодификацията на законодателството, свързано с данните на национално ниво в голяма степен следва да е свързано с развитието на европейското право, дефиниращо правилата за единния вътрешен пазар на данни.

В кодифицирания акт на национално ниво следва да се включи най-малко:

- Закона за достъп до обществена информация, регламентиращ равноправния достъп до информация и данни, генерирани, събирани и обработвани в организациите от публичния сектор;
- Закона за достъпа по пространствени данни, регламентиращ *inter alia* достъпа до пространствени данни и предоставянето на услуги за данните в областта на околната среда или дейностите, които могат да окажат влияние върху околната среда, чрез гарантиране на съвместимост и сигурност при обмена на данни;
- достъпа до данни, генерирани, събирани, обработвани в частния сектор по смисъла на Регламент 2023/2854[14], в това число предоставянето на посреднически услуги по смисъла на АУД;

[12] Обн., ДВ, бр. 27 от 3.04.1973 г., последно изм. и доп. ДВ, бр.46 от 2016 г. изм. и доп. ДВ, бр 46 от

[13] ДВ, бр. 39 от 21.05.1974 г., последно изм. и доп. ДВ, бр. 46 от 2016 г.

[14] Регламент (ЕС) 2023/2854 на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2023 година относно хармонизирани правила за справедлив достъп до данни и за тяхното използване и за изменение на Регламент (ЕС) 2017/2394 и Директива (ЕС) 2020/1828 (Акт за данните), ОВ L, 2023/2854, 22.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2854/oj

- реда и условията за регистриране на организациите за алтруистично споделяне на данни и поддържане на актуален регистър;
- възможността за формулиране на насърчителни мерки за стимулиране алтруистично споделяне на данни;
- нормите, осигуряващи участието в европейското пространство от данни;
- административно наказателните разпоредби, свързани с нарушенията в областта на данните.

Чрез вариант 3 се кодифицира правната материя в областта на данните, хармонизират се процедурите, свързани с отворените данни и повторното използване на информацията от обществения сектор, но и по-широката рамка за използване на данните, съгласно визията за общо европейско пространство на данни като формира вътрешен пазар за данни, на който данните могат да се използват независимо от мястото на физическото им съхранение в Съюза в съответствие с приложимото право. Не се предвижда създаване на нови държавни органи. Министерският съвет с подзаконов акт или актове урежда организационните и процедурните въпроси, свързани с прилагането на кодифицираната правна рамка в областта на данните. Създава се цялостна рамка за ефективно използване на потенциала на данните за икономиката и обществото.

Вариант 3 е правно осъществим, но изисква значително повече време за подготовка и приемане на промените, в сравнение с другите варианти.

VI. АНАЛИЗ НА ВЪЗДЕЙСТВИЯТА

1. Области на въздействие и критерии за оценка на вариантите

Критериите за оценка са определени съобразно НОМИОВ, при отчитане на спецификата на АУД и изготвената от ЕК пълна оценка на въздействието на въведените с регламента регулации, преди да бъдат приети от Европейския парламент и от Съвета[15]. Разгледаните в тази оценка варианти на политиката **са оценени по отношение на тяхното икономическо, социално и екологично въздействие**. Те се фокусират върху очакваните макроикономически ефекти от трите варианта на политиката и подробно въздействието на мерките, включени във всеки вариант на политика, върху съответните групи заинтересовани страни. Разгледани са и възможните **неикономически ефекти върху обществото и околната среда**.

Оценката описва подробно различните разходи за всяка мярка за засегнатите заинтересовани страни, включително производителите на данни и повторните потребители. Подчертана е ползата за **малките и средни предприятия (МСП)**, които ще се възползват от опростен достъп до данни от публичния сектор. За новите посредници на данни потенциалните печалби в клиентската база и приходите далеч ще надхвърлят разходите, направени за сертифициране/етикетиране.

По-доброто използване на данните се очаква да доведе до подобряване на здравето и благосъстоянието, по-добра околна среда, засилени действия в областта на климата и по-ефективни обществени услуги. В здравния сектор данните могат да помогнат за разработването на по-добри и по-персонализирани лечения. В сектора на мобилността прилагането на регулациите на АУД се очаква да доведе до спестяването на време на потребителите на обществения транспорт, както и на разходите за труд на шофьорите на автомобили благодарение на навигацията в реално време. От своя страна, това ще окаже положително въздействие върху състоянието на околната среда, поради намалените емисии на CO2 и замърсяването на въздуха.

Изхождайки от прякото действие на АУД, тази оценка **не повтаря предварителната оценка на въздействие изготвена от ЕК** при подготовката на АУД, **а се фокусира върху въздействието на националните мерки, свързани със създаване на правни и институционални условия за неговото прилагане**.

[15] SWD(2020) 295 final, Commission staff working document, Impact Assessment Report Accompanying the document Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council on European data governance (Data Governance Act) {COM(2020) 767 final} - {SEC(2020) 405 final} - {SWD(2020) 296 final}

Подходът за извършване на оценка на въздействието на вариантите за гарантиране прилагане изискванията на регламента се базира на специфичните характеристики на установените нужди, както и на фокуса на планираните интервенции. За всеки от разглежданите варианти е оценявана степента, в която съответното решение осигурява постигането на ефективно прилагане на АУД.

Таблица 1. Критерии за оценка

критерий	описание
Критерий 1: консистентност/ съгласуваност	– определя дали съответните подходи за промени в националното законодателство са съгласувани с общия контекст и допринасят за консолидиране на широката рамка на политиките за управление на данните;
Критерий 2: ефективност	– определя до каква степен избрания подход за прилагане на предвидените регулации допринася за постигане на желания резултат; – определя дали проявленията на въздействията от планираните промени са непосредствени или се проявяват/ постигат след известно време след началото на прилагането, както и степента на тяхната устойчивост; – определя степента, в която планираните промени в нормативната рамка отговаря на очакванията на определящите и прилагащите политиката на данните, и на заинтересованите страни;
Критерий 3: ефикасност	– определя степента, в която вложените ресурси (входящи) съответства на постигнатите резултати; – определя възможно ли е използването на ресурсите да бъде по-добре организирано, за да се създаде резултат, или изразходвани ли са ресурсите по икономичен начин при постигането на резултата.

Спецификата на планираните мерки определя потенциално влияние на основните въздействия на мерките за прилагане на АУД върху:

- нормативната среда;
- институционалната организация, в контекста на административната система;
- функционалния капацитет за реализация на политиката в областта на данните.

За всяка област на въздействие са определени ключовите характеристики, въз основа на които е направено сравнение на ефекта от всеки от дефинираните варианти.

В таблицата по-долу са представени ключовите характеристики за всяка област, в която се очаква да въздействат предложените промени.

Таблица 2. Области на въздействие

ОБЛАСТ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ	КЛЮЧОВИ АСПЕКТИ
Правна среда	– влияние върху изпълнението на ангажименти, произтичащи от членството на България в ЕС и прилагане на хармонизирани (общи) регулаторни подходи; – принос за утвърждаване на принципите за добро управление и междуинституционалното сътрудничество; – ефективно делегиране на управленски правомощия, свързани с прилагането на мерки за гарантиране въвеждането на изискванията на АУД.
Институционална среда	– влияние върху разпределението на отговорностите на публични институции и администрации; – създаване на нови или преструктуриране на съществуващи органи за прилагане изискванията на АУД; – потенциал за формиране на устойчив организационен капацитет, в рамките на определените срокове.
Функционален капацитет	– отражение върху капацитета за прилагане на мерки за гарантиране въвеждането на изискванията на АУД; – принос за постигане целите на политиката за управление на данните; – подобряване на взаимодействието със заинтересованите страни.

Критериите за оценка на идентифицираните варианти отчитат и приложимостта на предложените промени и възможността за постигане на очаквания резултат в определените срокове.

Анализираните варианти отчитат официалните правителствени политики, актуалните условия и предизвикателства пред страната, както и актуалните тенденции в общественото и икономическото развитие.

2. Съществуваща (актуална) национална нормативна рамка

Както на европейско, така и на национално ниво дефинираните в АУД области се покриват с различни по обхват и приложение нормативни актове, поради което там където е приложимо и се налага, вариантите за интервенция на национално ниво, могат да бъдат разглеждани по области.

Регламентирането на достъпа до информация и данни, генерирани, събирани или обработвани от организациите от обществения сектор или други субекти за сметка на публичните бюджети, включително за повторно използване, се развива в ЕС повече от двадесет години. АУД надгражда усилията на европейско ниво в тази област, разширявайки я с нови области и елементи.

2.1. Повторно използване на данни от организации в обществения сектор

Приетите европейски регулаторни мерки по отношение **повторното използване на данни** са намерили отражение в националното право в най-голяма степен в Закона за достъп до обществена информация (ЗДОИ), приет през 2000 г., и изменян 19 пъти до днес.

В процеса на подготовка на присъединяване на България към ЕС в ЗДОИ[16] са въведени изискванията на Директива 2003/98/ЕС за повторно използване на информацията в публичния сектор[17]. България е сред 12-те държави-членки, които прилагат директивата като **адаптират своята правна рамка за достъп до обществена информация и включват в нея повторното използване на информацията в публичния сектор**[18].

Директива 2003/98/ЕО установява набор от минимален брой правила, уреждащи повторното използване и практическите механизми за улесняване на повторното използване на съществуващи документи, притежавани от органите от обществения сектор в държавите членки, в това число от органи на изпълнителната, законодателната и съдебната власт. От приемането на първия набор правила за повторно използване на информация от обществения сектор количеството данни в света, включително данните от обществения сектор, се е увеличило експоненциално, като се генерират и събират нови видове данни. Същевременно е налице непрекъсната еволюция в областта на технологиите за анализ, използване и обработка на данни, като машинното обучение, изкуствения интелект и интернет на нещата. Тази динамична технологична еволюция прави възможно създаването на нови услуги и приложения, които са основават върху използването, обобщаването или комбинирането на данни. Правилата, първоначално приети през 2003 г. и изменени през 2013 г., вече не съответстват на бързите промени, в резултат на което е налице риск да бъдат пропуснати икономическите и социалните възможности, предлагани от повторното използване на данни от обществения сектор. В резултат, през 2019 г. е приета **Директива (ЕС) 2019/1024** на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 година относно отворените данни и повторното използване на информацията от обществения сектор[19]. Директивата **е транспонирана в българското законодателство чрез изменения и допълнения в ЗДОИ**, извършени през 2023 г.[20]

---

[16] изм. и доп. ДВ, бр. 49 от 2007 г.

[17] Directive 2003/98/EC of the European Parliament and of the Council of 17 November 2003 on the re-use of public sector information (OJ L 345, 31.12.2003 p. 90). European Parliament and of the Council

[18] https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/public-sector-information-directive

[19] Directive (EU) 2019/1024 of the European parliament and of the Council of 20 June 2019 on open data and the re-use of public sector information (OB L 172, 26.6.2019, p. 56–83) European Parliament and of the Council

[20] ДВ, бр. 82 от 29.09.2023 г

Предвидените **категории защитени данни**, притежавани от организации от публичния сектор, до които АУД осигурява достъп за повторно ползване са разгледани в националното законодателство съответно чрез Закона за достъп до публична информация, Закона за защита на личните данни, Закона за статистиката, Закона за защита на конкуренцията, Търговския закон, Закона за защита на търговската тайна, Закона за патентите и регистрацията на полезни модели.

2.2. Закон за достъп до обществена информация (ЗДОИ)

Законът за достъп до обществена информация[21], приет през 2000 г. урежда обществените отношения, свързани с правото на достъп до обществена информация. С приемането на България в ЕС и задължението за хармонизиране на националното законодателство с това на Съюза предметът на ЗДОИ е разширен с повторното използване на информация от обществения сектор. Законът дефинира основните понятия, свързани с обществена информация, повторно използване на информация от обществения сектор, както и свързаните задължени субекти и процедурите предоставяне на достъп до съответната информация.

Обществена информация по смисъла на този закон е всяка информация, свързана с обществения живот в РБ и даваща възможност на гражданите да си съставят собствено мнение относно дейността на задължените по закона субекти (чл.2, ал.1). Тази информация е обществена, независимо от нейния материален носител. С допълненията от 2007 и 2016 г. е дефинирано и понятието „информация от обществения сектор“ като информация, обективирана върху материален носител, включително съхранена като документ, звукозапис или видеозапис, и събрана или създадена от организация от обществения сектор (чл.2, ал.3), като тази информация се поддържа и в електронен вид.

Необходимо е постигане на по-точно съответствие на дефиницията на „информация от обществения сектор“ и определението за „данни“, включено в АУД (чл.2)[22], за да бъде осигурена синхронизация в разбирането за обекта на регулациите, свързани с повторно използване и обработка на данни. Синхронизацията на определенията ще отрази и „цифровизирането“ на цялостната концепция за достъп до и използване на данни в публичния сектор.

ЗДОИ предвижда с цел осигуряване на прозрачност в дейността на администрацията и за максимално улесняване на достъпа до обществена информация всеки ръководител на административна структура в системата на

[21] Обн., ДВ, бр. 55 от 7.07.2000 г., посл. изм. и доп., бр. 82 от 29.09.2023 г.

[22] Съгласно чл.2 от АУД „данни“ означава всяко цифрово представяне на актове, факти или информация, както и всяка съвкупност от такива актове, факти или информация, включително под формата на звукозапис, видеозапис или аудио-визуален запис

изпълнителната власт периодично да публикува актуална информация, вкл. описание на информационните масиви, наборите от данни и ресурсите, създавани и съхранявани от съответната администрация (чл.15, ал.1, т.3), както и информация, предоставяна повече от три пъти по процедурата за достъп до обществена информация. Информацията по чл. 15 се публикува на интернет страниците на административните структури в системата на изпълнителната власт и на субектите, задължени да предоставят достъп до обществена информация.

Всяка организация от обществения сектор ежегодно планира поетапното публикуване в интернет в отворен формат на информационните масиви наборите от данни и ресурсите, които поддържа, достъпът до които е свободен.

Министерският съвет ежегодно по предложение на министъра на електронното управление приема списък с набори от данни, които да бъдат публикувани в отворен формат в интернет.

Министърът на електронното управление може да изисква от органите на изпълнителната власт да публикуват на Портала за отворени данни създавана и съхранявана от тях информация от обществения сектор в машинночетим отворен формат, като определя срок, в който информацията да бъде публикувана. Редът и начина на публикуване на информацията на Портала се определя с наредба на Министерски съвет (чл.15г, ал.3).

Администрацията на Министерския съвет създава и поддържа платформа за достъп до обществена информация, която осигурява възможност за подаване на заявления за достъп до информация.

ЗДОИ регламентира условията за предоставяне на информация от обществения сектор за повторно използване (Чл.41а), която се създава или се съхранява от следните организации:

- държавните органи, техните териториални звена, териториалните органи на изпълнителната власт и органите на местното самоуправление в Република България;
- публичноправните организации;
- организации, осъществяващи научни изследвания, и организации, финансиращи научни изследвания, включително висши училища за научноизследователските данни по чл. 41а2.

Информацията от обществения сектор се предоставя във формат и на език, на който тя е събрана, съответно създадена, или в друг формат по преценка на организацията от обществения сектор и в отворен, машинночетим формат, заедно със съответните метаданни. Предоставянето на данните в отворен

машинночетим формат се осъществява в съответствие с целите по чл. 15б. Форматът и метаданните в тези случаи съответстват на официалните отворени стандарти (Чл.41а, ал.1).

С наредбата по чл.15г, ал.3 се определят стандартни условия (стандартни лицензи) за повторно използване на информация от обществения сектор и за публикуване на информация от обществения сектор в отворен формат **за търговски или нетърговски цели**. Тези условия **не могат да налагат ненужни ограничения върху възможностите за повторно използване или да ограничават конкуренцията**. Организациите от обществения сектор предоставят за повторно използване информацията безусловно или при определени от тях условия в рамките на определените в наредбата стандартни условия.

Определена е информация от обществения сектор, която **не се предоставя за повторно използване**, вкл. областите, обхванати от АДУ: интелектуална собственост, статистическа тайна/поверителност, търговска и професионална тайна и лични данни (**чл.41б**).

Необходимо е тези **ограничения да отпаднат/ като текстовете бъдат приведени в съответствие с изискванията на АУД**.

Въпреки наличните ограничения и към момента **ЗДОИ предвижда възможност таксите, заплащани за повторно използване да включват и разходи за действия за анонимизирането на лични данни, както и мерки, приложени за защита на производствена или търговска тайна** (чл.41ж, ал.1)[23].

Организациите от обществения сектор осигуряват условия за улеснено търсене на информация, като **поддържат и публикуват списъци с основни документи и съответните метаданни чрез различни механизми за онлайн достъп и в машинночетим формат или по друг подходящ начин**. При възможност, осигуряват условия за **многоезично търсене** на документи и осигуряват възможност за обобщаване на метаданните. Организациите предвиждат практически механизми за улесняване на ефективното повторно използване на информация от обществения сектор, включително чрез предоставяне на информация относно правата за повторно използване и осигуряване на помощ и насоки. Министърът на електронното управление или оправомощени от него лица създават възможност за улесняване на достъпа до набори от данни чрез осигуряване на единна точка за достъп и чрез постепенно предоставяне на подходящи набори от данни, съхранявани от организациите от

[23] Доп., ДВ, бр. 82 от 2023 г.

обществения сектор, по отношение на информацията от обществения сектор, предоставяна за повторно използване, както и до данни, съхранявани от организациите от обществения сектор във формати, които са достъпни, лесно откриваеми и повторно използваеми чрез електронни средства (чл.41г).

Предвидена е забрана за предоставяне на изключително право на повторно използване (чл.41д). **Необходимо е изискванията към предвидената възможност за изключения от тази забрана да бъдат приведени в съответствие с чл.4 от АУД, съгласно който срокът на изключителното право за повторно използване на данните не надвишава 12 месеца и когато се сключва договор, продължителността на договора съвпада със срока на изключителното право**.

МЕУ ежегодно изготвя обобщен доклад за състоянието на повторното използване на информация от обществения сектор и въздействието на наборите от данни с висока стойност, който се публикува на интернет страницата на министерството (чл.16а). Организациите от обществения сектор ежегодно предоставят по електронен път на Министерството на електронното управление информацията, необходима за изготвяне на обобщения доклад.

Към момента на изготвяне на настоящата оценка не е публикуван такъв обобщен доклад.

Преглед на годишните отчети за постъпилите заявления за достъп до обществена информация и за повторно използване на информация от обществения сектор[24] показва, че информацията за постъпилите заявления и предоставяне на информация за повторно ползване от обществения сектор е ограничена, като включително не се анализират данните за основанието, въз основа на което се заявява достъп чрез Платформата за достъп до обществена информация[25].

[24] Изготвяни съгласно чл.15 от ЗДОИ

[25] https://pitay.government.bg/

Таблица 3. Данни за брой запитвания по ЗДОИ за министерства, институции, съотносими към категориите защитени данни в обхвата на АУД и десетте най-големи общини за периода 2021-2024 г.

	Общ брой запитвания по ЗДОИ				от тях искания за повторно използване на информация от обществения сектор			
	2021	2022	2023	2024	2021	2022	2023	2024
Министерство на финансите	63	102	80				0	
Министерство на външните работи	70	85	78					
Министерство на вътрешните работи	57	59	69	64				
Министерство на електронното управление			34				0	
Министерство на енергетиката	62	90			0	2		
Министерство на здравеопазването	380	269	254					
Министерство на земеделието и храните	135	121	112	110				
Министерство на икономиката и индустрията	50		49	42				
Министерство на иновациите и растежа			32					
Министерство на културата	146	116						
Министерство на младежта и спорта	47	63	58	42				
Министерство на образованието и науката	156	166	228		1	0	0	
Министерство на околната среда и водите (ЦУ без РИОСВ)	292	311	228	237				
Министерство на отбраната	40	51	49	64	0	0	0	1
Министерство на правосъдието	124	139	187					
Министерство на регионалното развитие и благоустройството	163	144	148					
Министерство на транспорта и съобщенията	57	64	52	59				
Министерство на труда и социалната политика	27	60	47	68	0	0	0	0
Министерство на туризма	30	42	37				0	
Агенция по вписванията	28	21	19					

	Общ брой запитвания по ЗДОИ				от тях искания за повторно използване на информация от обществения сектор			
	2021	2022	2023	2024	2021	2022	2023	2024
Агенция по геодезия, картография и кадастър	58	56	64	40		1	1	
НСИ	5	6						
НАП	111	126	132	122			26	20
НЗОК	261	298	448	583	79	182	367	549
Патентно ведомство	3	6	5	16				
Столична община	708	592	856					
Община Пловдив	80	135	161		0	0	0	
Община Варна	195	204	167					
Община Бургас	96	110	88	79				
Община Русе	49	63	115	82				
Община Сливен	43	35	54					
Община Плевен	260	228	300	409				
Община Пазарджик	24	20	29					

Източник: Годишни отчети за постъпилите в съответната администрация заявления за достъп до обществена информация и издадените решения или други актове по тях

Налице са ясни индикации за предпочитане ползването на общия режим до достъп до обществена информация съгласно Глава трета от ЗДОИ, независимо дали се иска достъп до обществена информация или достъп за повторно използване на информация от обществения сектор.

Необходимо е да бъдат създадени условия за представяне на актуална информация относно броя на запитванията за повторно използване на информация от публичния сектор и организациите, към които са отправени.

2.3. Закон за защита до личните данни (ЗЗЛД)

Законът за защита на личните данни[26] урежда обществените отношения, свързани със защитата на правата на физическите лица при обработване на личните им данни, доколкото същите не са уредени в Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г[27]. (Регламент (ЕС) 2016/679")

[26] Обн., ДВ, бр. 1 от 4.01.2002 г., изм., бр. 84 от 6.10.2023 г., в сила от 6.10.2023 г.

[27] Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) (ОВ, L 119/1 от 4 май 2016 г.).

ЗЗЛД урежда и:

- статута на Комисията за защита на личните данни като надзорен орган, отговорен за защита на основните права и свободи на физическите лица във връзка с обработването и улесняването на свободното движение на лични данни в Европейския съюз;
- правомощията на Инспектората към Висшия съдебен съвет при осъществяването на надзор при обработването на лични данни в случаите по чл. 17;
- средствата за правна защита;
- акредитирането и сертифицирането в областта на защитата на личните данни;
- особени случаи на обработване на лични данни.

Целта на закона е да осигури защита на физическите лица във връзка с обработването на лични данни в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/679, както и във връзка защитата на физическите лица при обработването на лични данни от компетентните органи за целите на предотвратяването, разследването, разкриването или наказателното преследване на престъпления или изпълнението на наказания, включително предпазването от заплахи за обществения ред и сигурност и тяхното предотвратяване.

Законът има хоризонтално действие по отношение защитата и обработката на личните данни.

ЗЗЛД предвижда санкции при нарушения на посочените задължения и процедури за събиране, обработка, защита и предоставяне на достъп до лични данни (Глава девета).

Въпреки, че АУД пряко се позовава на регламент 2016/679 и на националните органи, създадени за неговото прилагане (Комисията за защита на личните данни), то за правна яснота е необходимо това да бъде изрично отразено в националния закон. Същото е валидно и по отношение на нарушенията на АУД във връзка с личните данни и санкциите, предвидени в ЗЗЛД.

2.4. Закон за защита на конкуренцията (ЗЗК)

Законът за конкуренцията[28] осигурява защита и условия за разширяване на конкуренцията и на свободната инициатива в стопанската дейност. Законът урежда защита срещу споразумения, решения и съгласувани практики, злоупотреба с монополно и господстващо положение на пазара и всякакви други актове и действия, които могат да доведат до предотвратяване, ограничаване или нарушаване на конкуренцията в страната и/или да засегнат търговията

[28] Обн., ДВ, бр. 102 от 28.11.2008 г., посл. изм., бр. 84 от 6.10.2023 г., в сила от 6.10.2023 г.

между държавите - членки на Европейския съюз, както и срещу нелоялна конкуренция или нелоялни търговски практики между стопански субекти във веригата за доставки на селскостопански и хранителни продукти. Законът урежда и контрола върху концентрациите между предприятия.

Законът се прилага по отношение на:

- предприятия и сдружения на предприятия, които извършват дейността си на територията на Република България или извън нея, ако изрично или мълчаливо предотвратяват, ограничават, нарушават или могат да предотвратят, ограничат или нарушат конкуренцията в страната;
- държавни органи, включително органи на изпълнителната власт и на местното самоуправление, ако изрично или мълчаливо предотвратяват, ограничават, нарушават или могат да предотвратят, ограничат или нарушат конкуренцията в страната;
- предприятия, на които държавата или общината е възложила извършването на услуги от обществен интерес, доколкото прилагането на закона не препятства фактически или юридически изпълнението на задачите, които са им възложени, и конкуренцията в страната не се засяга в значителна степен;
- физически лица, които извършват или съдействат за извършване на нарушения по този закон;
- физически и юридически лица, групи от физически или юридически лица или публични органи, които при покупката на селскостопански и хранителни продукти упражняват нелоялни търговски практики в отношенията с доставчиците във веригата за доставки на селскостопански и хранителни продукти, когато доставчикът и/или купувачът са установени на територията на Европейския съюз.

ЗЗК регламентира забрана за разгласяване на производствени или търговски тайни (чл.37). Забранява се узнаването, използването или разгласяването на производствена или търговска тайна в противоречие с добросъвестната търговска практика. Забранява се използването или разгласяването на производствена или търговска тайна и когато тя е узната или съобщена при условие да не бъде използвана или разгласявана.

ЗКК определя следните дефиниции[29]:

- **"Производствена или търговска тайна"** са факти, информация, решения и данни, свързани със стопанска дейност, чието запазване в

[29] § 1от Допълнителните разпоредби

тайна е в интерес на правоимащите, за което те са взели необходимите мерки (т.9).

- "Професионална тайна" е (т.10):
  - всяка информация, която комисията (КЗК) създава или придобива за целите на проучването по ЗЗК или във връзка с него и чието разгласяване може да застраши стопанския интерес или престижа на страните по преписката или на трето лице; професионалната тайна не представлява служебна тайна по смисъла на Закона за защита на класифицираната информация;
  - информацията, разменена между комисията, националните органи по конкуренцията на държавите - членки на ЕС, и ЕК, както и информацията, разменена между комисията и националните правоприлагащи органи по Директива (ЕС) 2019/633 и ЕК и между комисията и компетентните национални органи по Регламент (ЕС) 2017/2394 и ЕК във връзка с изпълнението на техните правомощия и сътрудничеството между тях.

Не е "професионална тайна" информацията, която е публично достъпна или подлежи на публично огласяване според ЗЗК или друг закон.

Установяването на нарушения, налагането на **санкции** и принудителни административни мерки **за узнаване, използване или разгласяване на търговската тайна** при осъществяване на стопанска дейност в противоречие с добросъвестната търговска практика се извършва при условията и **по реда на Закона за защита на конкуренцията**. Решенията на Комисията за защита на конкуренцията не са пречка за осигуряване на защита срещу неправомерно придобиване, използване и разкриване на търговска тайна при условията и по реда на Закона за защита на търговската тайна.

2.5. Търговски закон (ТЗ)

ТЗ[30] определя задължение за пазене на търговска тайна (чл. 52). При осъществяване на дейността си прокуристът, търговският пълномощник, търговският помощник, търговският представител и търговският посредник са длъжни да пазят търговската тайна на лицата, възложили им извършването на определена работа, както и техния търговски престиж. За неизпълнение на това задължение нарушителят носи отговорност по реда на **Закона за защита на търговската тайна**.

[30] Обн., ДВ, бр. 48 от 18.06.1991 г., изм. бр. 67 от 9.08.2024 г.

Лицензополучателят е длъжен да пази в тайна сведенията за непатентовано изобретение, полезен модел или производствен опит, върху които му е отстъпено право на ползване (чл. 593).

ТЗ не съдържа дефиниция за търговска, производствена или професионална тайна.

2.6. Закон за защита на търговската тайна (ЗЗТТ)

ЗЗТТ[31] урежда условията и реда за защита от неправомерно придобиване, използване и разкриване на търговска тайна, осъществявана по съдебен път в производство по граждански дела (чл.1).

Законът въвежда изискванията на Директива (ЕС) 2016/943 на Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2016 г. относно защитата на неразкрити ноу-хау и търговска информация (търговски тайни) срещу тяхното незаконно придобиване, използване и разкриване (ОВ, L 157/1 от 15 юни 2016 г.).

ЗЗТТ определя дефиниция за търговска тайна (чл.3). Търговска тайна е всяка търговска информация, ноу-хау и технологична информация, която отговаря едновременно на следните изисквания:

- представлява тайна по такъв начин, че като цяло или в точната си конфигурация и съвкупност от елементи не е общоизвестна или леснодостъпна за лица от средите, които обичайно използват такъв вид информация;
- има търговска стойност, поради тайния си характер;
- по отношение на нея са предприети мерки за запазването ѝ в тайна, от лицето, което има контрол върху информацията.

Притежател на търговска тайна е всяко физическо или юридическо лице, което правомерно контролира търговска тайна (чл. 4).

Нарушител е всяко физическо или юридическо лице, което неправомерно е придобило, използвало или разкрило търговска тайна (чл. 5).

2.7. Закон за авторското право и сродните му права (ЗАПСП)

ЗАПСП[32] урежда отношенията, свързани със създаването и разпространението на произведенията на литературата, изкуството и науката (чл. 1).

---

[31] Обн., ДВ, бр. 28 от 5.04.2019 г.

[32] Обн., ДВ, бр. 56 от 29.06.1993 г., изм. и доп., бр. 100 от 1.12.2023 г.

ЗАПСП регламентира закриляни обекти на авторското право; автори и други носители на авторско право; съдържание на авторското право и видове авторски права; допустимост и ред за свободно ползване на произведения; особени разпоредби за някои видове използване по цифров път на произведения и други обекти на закрила, вкл. автоматизиран анализ на текст и информация и особени правила относно техническите средства за защита; времетраене на авторското право; използване на произведения; права, сродни на авторското право и други особени права, вкл. права на производители на бази данни; защита на авторското право и на сродните му права.

ЗАПСП въвежда изискванията на Директива 96/9/[33]. Регламент 2023/2854 въвежда изключение в чл.7 на директивата за базите данни, генерирани от свързани продукти и/или свързани услуги.

2.8. Закон за патентите и регистрацията на полезните модели (ЗПРПМ)

ЗПРПМ[34] урежда отношенията, възникващи при създаването, закрилата и използването на патентоспособните изобретения и на полезните модели. Разпоредбите на този закон се прилагат за български физически и юридически лица, както и за чуждестранни граждани и юридически лица от държави, които участват в международни договори, по които страна е Република България. Към чуждестранни граждани и юридически лица от други държави този закон се прилага при условията на взаимност, която се преценява от Патентното ведомство.

Законът определя ролята и функциите на Патентното ведомство на Република България като национален държавен орган за правна закрила на обектите на индустриална собственост, както и структурата му.

Законът дефинира понятието „изобретател“, определя правото на изобретателя да бъде посочен, както и представителство, прехвърляне на права и правила за представяне на документи и кореспонденция при производства в Патентното ведомство. Определени са регистрите, поддържани от Патентното ведомство - Държавен регистър на патентите, Държавен регистър на полезните модели и Държавен регистър на сертификатите за допълнителна закрила, както и съдържанието на регистрите, които са електронни и публични и са достъпни на интернет страницата на Патентното ведомство (чл.5а).

Определени са обхвата и процедурите по отношение на регистрацията на патенти и производството, свързано с тях в Патентното ведомство, решаване на

[33] Директива 96/9/ЕО на Европейския парламент и Съвета от 11 март 1996 година за правна закрила на базите данни, OJ L 77, 27/03/1996г.

[34] Обн., ДВ, бр. 27 от 2.04.1993 г., посл. изм., бр. 102 от 23.12.2022 г.

спорове, Международни заявки по договора за патентно кооперирание, регистрацията на европейски патенти и европейски патент с единно действие, сертификати за допълнителна закрила, полезни модели и представители по индустриална собственост.

Предвидени са процедури за достъп до досието на изобретението, полезния модел и сертификата за допълнителна закрила. Не е разрешен достъп до материали по заявка за патент преди публикацията за нея, освен при предвидени изключения. Законът предвижда, че всяко лице има право да получи достъп до заявката за издаден **патент** и до заявката за регистрация на **полезния модел**, така както са подадени. **Редът за водене, предоставяне на достъп до досиетата и за получаване на справки или извлечения от регистрите** се определя с инструкция на председателя на Патентното ведомство (чл.5б).

2.9. Закон за статистиката (ЗС)

ЗС[35] урежда обществените отношения, свързани с осъществяването на статистическа дейност от Националната статистическа система, която се състои от Националния статистически институт, органите на статистиката и Българската народна банка. Статистическата дейност обхваща разработването на методологията и планирането на статистическите изследвания, получаването, събирането, обработването, съхраняването на индивидуални данни и статистическа информация, анализирането, предоставянето и разпространението на статистическа информация. Органите на статистиката са държавни органи или техни структурни звена, които разработват, произвеждат и разпространяват статистическа информация.

Законът определя статута и функциите на Националния статистически институт, Националния статистически съвет и реда на изготвяне и обхвата на Националната статистическа програма. Националният статистически институт и органите на статистиката осъществяват статистическата дейност на държавата, като провеждат периодични и еднократни статистически изследвания, включени в Националната статистическа програма.

ЗС определя задълженията за предоставяне на данни за статистически изследвания, задълженията и ограниченията за предоставяне на статистическа информация, правилата за опазване на статистическата тайна.

С измененията от края на 2024 г. на Регламент (ЕО) № 223/2009[36] е **предвидена възможност националните статистически институти на**

[35] Обн., ДВ, бр. 57 от 25.06.1999 г., посл. изм. бр. 84 от 6.10.2023 г.

[36] Регламент (ЕО) № 223/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2009 година относно европейската статистика и за отмяна на Регламент (ЕО, Евратом) № 1101/2008 за предоставянето на поверителна статистическа информация на Статистическата

държавите членки да могат да поемат на национално равнище функции, както е определено в **националните рамки за управление на данните**, с цел насърчаване на интеграцията и оперативната съвместимост на данните, описанието на метаданните, осигуряването на качеството и определянето на стандарти, споделянето на данни и повторното използване на данни, както и други задачи и функции, **посочени в Регламент (ЕС) 2022/868** на (АУД) (чл.26а). **С тези промени е създадена възможност НСИ да бъде определен като компетентен орган по чл.7 от АУД в областта на статистиката.**

Като специфичен проблем можа да бъде разглеждано несъответствието между националното законодателство в областта на статистиката и предвижданията на АУД, както и на Регламент (ЕО) № 223/2009.

Законът за статистиката не предвижда/ограничава достъп/а до статистическа информация по реда на ЗДОИ (както по общия ред за достъп до обществена информация, така и по реда за повторно ползване на информация) като определя, че извън конкретно посочените случаи на безплатно предоставяне на статистическа информация, НСИ и органите на статистиката предоставят такава информация срещу заплащане на държавни такси, чийто размер е определен по посочения в закона ред[37]. В същото време при провеждане на изследвания, включени в Националната статистическа програма е предвидено задължените лица да предоставят на НСИ годишен отчет за дейността си, съдържащ статистически справки и счетоводни документи, по ред, определен със съвместна заповед на компонентните органи[38].

По този начин при изпълнение на изследванията, включени в Националната статистическа програма, НСИ събира и нестатистическа информация (счетоводна информация), която по реда на Търговския регистър е публично достъпна[39]. Доколкото към момента в него тази информация се публикува в машинно нечетим формат, а НСИ разполага с нея в електронен вид, позволяващ лесното и повторно използване, **следва да бъдат предприети мерки за осигуряване на достъп до нестатистическата информация, събирана от НСИ при подаване на годишните финансови отчети на икономическите оператори.**

Тези мерки ще бъдат в съответствие и с нововъведените изисквания на Регламент (ЕО) № 223/2009, който в чл. 25 определя, че данните, които **са обществено достъпни законно и които продължават да са обществено**

служба на Европейските общности, на Регламент (ЕО) № 322/97 на Съвета относно статистиката на Общността и на Решение 89/382/ЕИО, Евратом на Съвета за създаване на Статистически програмен комитет на Европейските общности (текст от значение за ЕИП и за Швейцария)

[37] Чл.24, ал.5 от Закона за статистиката

[38] Чл.20, ал.5 от Закона за статистиката

[39] Чл.146, ал.4 от Търговския регистър

достъпни съгласно националното право или правото на Съюза, **не се считат за поверителни**, **когато се използват за статистически цели или за разпространението на статистика, получена от тези данни**.

3. Нови аспекти, обхванати от АУД, за които няма национална регулация

3.1. Посреднически услуги за данни и споделянето на данни за алтруистични цели

Областите, свързани със споделянето на данни чрез **доставчиците на посреднически услуги за данни и споделянето на данни за алтруистични цели**, **се явяват нова регулаторна рамка и към момента не са регламентирани в националното законодателство**. Въпреки това, в отделни нормативни актове са налични дефинирани елементи на споделяне/предоставяне на данни за алтруистични цели. Като такива могат да бъдат посочени Закона за достъп до пространствени данни, според която трети лица, извън задължените по закона органи на публичната власт, могат да предоставят създадени и поддържани от тях пространствени данни и услуги за тях в рамките на инфраструктурата за пространствена информация[40] и Закона за статистиката, който предвижда възможност за публикуване или използване на индивидуални данни за цели, различни от статистическите, само ако субектите, за които се отнасят тези данни, са дали писменото си съгласие относно тяхното използване за други конкретно посочени цели[41].

Законът за електронното управление въвежда през 2023 г. възможност за **осъществяване на посредничество при заявяване по електронен път на административни услуги**, които могат за бъдат възмездни. **"Посредник при заявяване на електронни административни услуги"** е лице, което представлява по силата на пълномощно или договор получател на електронни административни услуги за заявяване и получаване на съответната услуга[42]. Изискванията към дейността на посредниците, към доставчиците на електронни административни услуги във връзка с посредничеството и правилата за извършване на плащания към доставчиците на услугите **се уреждат с наредба, приета от Министерския съвет**[43]. Възможно е **подобен подход да бъде приложен и относно въвеждането на мерките, предвидени в АУД по отношение дейността на доставчиците на посреднически услуги за данни и на организациите за алтруистично споделяне на данни.**

[40] Чл.4, ал.2 от Закона за достъп до пространствена информация

[41] Чл.26 и 27 от Закона за статистиката

[42] т.35 на §1 от Допълнителните разпоредби на Закона за електронно управление

[43] Чл.24а от Закона за електронното управление

4. Анализ на въздействията на вариантите върху правната среда

4.1. **Вариант 1:** Приемане на изменения и допълнения на съществуващите закони, регламентиращи въпросите, обхванати от АУД

област на въздействие	ПРАВНА СРЕДА
консистентност/ съгласуваност	Вариант 1 осигурява в **краткосрочен план** изпълнението на ангажиментите, произтичащи от членството на България в ЕС чрез подготовката и приемането на изменения и допълнения на съществуващите закони, регламентиращи въпросите, обхванати от АУД. Предвиденият регулаторен подход **съответства** на регулаторния подход, приложен в АУД – регулаторната намеса се ограничава до въвеждане на минимално необходимите правни институти и дефиниции на национално ниво. Подходът запазва съществуващата законова рамка, като хармонизира обхвата на достъпа до данни от публичния сектор чрез промени в ЗДОИ, в който понастоящем повторното използване на защитените данни по чл. 3, пар. 1 от АУД, е забранено. Редакцията на съществуващите законови разпоредби в ЗДОИ, които не са в съответствие с АУД ще осигури условия за неговото прилагане и за консолидиране на националната правна уредба за повторно ползване на информацията от публичния сектор. С промени в ЗЕУ ще бъдат регламентирани правомощията министъра на електронното управление, като компетентен орган по трите области, предвидени в АУД. С промени в ЗЕУ ще бъде определена рамка за дейността на доставчиците на посреднически услуги на данни, както и на мерките, свързани с регистрацията и надзор върху дейността на организациите за алтруистично споделяне на данни. Прилагане на ефективни, пропорционални и възпиращи санкции във връзка с предаването на нелични данни към трети държави, изпълнението на условията за предоставяне на посреднически услуги за данни и за регистрация на признати организации за алтруистично споделяне на данни също може да бъде изпълнено само със законодателна намеса, като е подходящо това да бъде направено с изменения в ЗДОИ за повторното използване на данни или и за трите области на АУД и в ЗЕУ за посредническите услуги за данни и алтруистичното предоставяне на данни. С подзаконов акт или актове на МС ще бъдат уредени детайли, свързани с организационните и процедурните въпроси по прилагането на АУД. Предвидената подзаконова уредба осигурява възможност за бърза адаптивност спрямо динамиката на политиката в областта на данните и предвидените в АУД насоки и указания за прилагане, които следва да бъдат разработени от ЕК с помощта на консултиране от Европейския комитет за иновации в областта на данните. Реализацията на вариант 1 е правно осъществима и осигурява условия за прилагането на АУД. Вариант 1 осигурява принос за утвърждаване на принципите за добро управление и междуинституционалното сътрудничество, както и механизъм за делегиране на управленски правомощия за прилагането на АУД.
ефективност	Вариант 1 осигурява в **краткосрочен план** изпълнението на ангажиментите на България за прилагането на АУД.

област на въздействие	ПРАВНА СРЕДА
	Ниската интензивност на намесата осигурява възможност за гъвкавост и по-голяма свобода за адаптиране на изискванията на АУД особено в областите, за които в националното законодателство няма изградени процедури. Актуализирането на съществуващата правна рамка в областта на повторното използване на информация от публичния сектор е предпоставка за **по-бързо адаптиране и надграждане на съществуващите административни процедури и плавен преход** към ефективното прилагане на АУД. В контекста на необходимостта от преодоляване на изоставането във въвеждането на изискванията на АУД, вариант 1 осигурява възможност за оперативност и адаптивност на процедурите, отнасящи се до посредниците на данни и организациите за алтруистично споделяне на данни. Ефектът от реализацията на вариант 1 от гледна точка на правната среда е **непосредствен**, след приемането и обнародването на промените. С оглед предвидената подзаконова уредба, регулаторният подход осигурява **по-висока устойчивост на първичната законова уредба**.
ефикасност	Ефикасността на регулациите се изразява в кратко и точно формулиране на правните норми (чл. 9, ЗНА, чл. 41, ал. 1 от Указ № 883 за прилагане на ЗНА). От предложеният подход за извършване на нормативни промени произтичат ограничени разходи за прилагането им за публичните органи и не произтичат разходи за бизнеса и гражданите. ↗ **Разходите за прилагане на промените съответстват ли на предвидените резултати?** Прилагането на планираните типове нормативните промени осигуряват изцяло постигането на предвидените резултати, като предоставят възможност за по-голяма свобода за адаптиране на изискванията на АУД в областите на посреднически услуги за данни и алтруистично предоставяне на данни. ↗

4.2. **Вариант 2:** Приемане на нов самостоятелен закон

област на въздействие	ПРАВНА СРЕДА
консистентност/ съгласуваност	**Принос за консолидиране на широката рамка на политиките за управление на данните?** Интензивната нормативна намеса предвижда необходимите мерки за осигуряване прилагането на АУД да бъдат въведени в цялост на законово ниво. Подходът е неконсистентен по отношение на националната правна рамка, доколкото предвижда изготвяне на закон за прилагане на конкретния регламент, а не осигурява съгласуваност на съществуващото законодателство с изискванията на АУД. С цел избягване промяна в обхвата и предмета на ЗДОИ с изискванията за посредници на данни и алтруистично споделяне на данни е предвидено изготвянето на нов Закон за прилагане на Регламент 2022/868, в който ще бъдат включени националните процедури, свързани с установяването и функциониране на посредниците на данни и организациите за алтруистично споделяне на данни, както и предвидените административно наказателни разпоредби, свързани с посредниците на данни и алтруистично

област на въздействие	ПРАВНА СРЕДА
	споделяне на данни. Мерките за отмяна на съществуващите изключения, противоречащи на АУД, както и регламентиране на реда за прилагането на предвидените в АУД мерки за повторно използване ще бъдат въведени в ЗДОИ чрез предвидени изменения и допълнения в ЗДОИ, направени в преходните и заключителните разпоредби на новия закон. Въпреки преодоляването на нуждата от изменение на обхвата и предмета на ЗДОИ, прилагането на този подход е неконсистентно по отношение на националната правна рамка, доколкото предвижда изготвяне на закон за прилагане на конкретния регламент, а не осигурява съгласуваност на съществуващото законодателство с изискванията на АУД. Определянето на органите в трите области, предвидени в АУД може да бъде осъществено с постановление от Министерски съвет или с нормативен акт, приет от компетентен държавен орган. ➔ **Степен на съгласуваност с общия контекст?** Подходът за извършване на промени осигурява съгласуваност с общия контекст, но предвижда ограничения по отношение на отразяване на очаквани насоки и указания за прилагане на АУД, въз основа на разработване на последователна практика в областите на регламента, които следва да бъдат разработени от ЕК с помощта на консултиране от Европейския комитет за иновации в областта на данните. ➔
ефективност	**Съответствие с нуждите и постигане на целите в определения срок?** Използването на съществуващата правна рамка в областта на повторното използване на информация в публичния сектор осигурява адекватно и бързо въвеждане на изискванията към ДЧ, предвидени в АУД. Високият интензитет на намесата чрез въвеждане на мерките на ниво закон ограничава възможността за гъвкавост и свободата за адаптиране на изискванията на АУД особено в областите, за които в националното законодателство няма изградени процедури. В контекста на нуждата от преодоляване на изоставането във въвеждането на изискванията на регламента, извършването на необходимите промени изцяло или преимуществено на законово ниво ограничава възможността за по-висока оперативност и адаптивност при определяне на процедурите в областта на посредниците на данни и на алтруистичното споделяне на данни. Изготвянето на закон за прилагането на конкретен регламент при наличие на национални законови актове в областта не съответства на изискванията на ЗНА. ➔ **Осигурени ли са необходимите правомощия и функции за постигане на целите?** Подходът осигурява определяне на необходимите функции на съответното нормативно ниво в съответствие с изискванията на националната правна рамка. Отпадането на съществуващите ограничения в ЗДОИ за предоставяне на достъп за повторно използване до определените в АУД категории данни, както и предвиждането на санкции за посочените в АУД области на нарушения се извършват с промени на ниво закон (ЗДОИ). Определянето на предвидените в АУД компетентни органи, въвеждането на мерки, свързани със споделянето на данни и посреднически услуги между притежатели на данни и потенциални ползватели на данни, включително предоставяне на технически или други средства, процедурата и реда за водене на национален регистър за признатите

област на въздействие	ПРАВНА СРЕДА
	организации за алтруистично споделяне на данни в ЗДОИ ограничава възможностите за бързи промени в случай на необходимост. ↗
ефикасност	**Произтичат ли значителни разходи за прилагането на промените – административни, за бизнеса, за гражданите?** От предложеният подход за извършване на нормативни промени произтичат ограничени разходи за прилагането им за публичните органи и не произтичат разходи за бизнеса и гражданите. ↗ **Разходите за прилагане на промените съответстват ли на предвидените резултати?** Прилагането на планираните типове нормативните промени осигуряват постигането на предвидените резултати, но ограничават възможността за по-голяма свобода за адаптиране на изискванията на АУД в областите на посреднически услуги за данни и алтруистично предоставяне на данни. →

4.3. **Вариант 3:** Кодификация на законодателството в областта на данните

област на въздействие	ПРАВНА СРЕДА
консистентност/ съгласуваност	**Принос за консолидиране на широката рамка на политиките за управление на данните?** Кодификацията на законодателството в областта на достъпа и работата с данни в много висока степен ще осигури прилагането на принципите на ЗНА, съгласно който обществени отношения от една и съща област се уреждат с един, а не с няколко нормативни акта от същата степен. С кодификацията ще бъде преодоляна съществуващата фрагментация относно правилата и процедурите за достъп, обработка и работа с данни в публичния и частния сектор, които са дефинирани в различни закони. ↑ **Степен на съгласуваност с общия контекст?** Кодификацията в областта на данните осигурява съгласуваност с общия контекст, като осигурява възможност за отразяване на развитието на европейското право, дефиниращо правилата за единния вътрешен пазар на данни, както и процесите на цифровизация на данните и инструментите за работа с тях. ↑
ефективност	**Съответствие с нуждите и постигане на целите в определения срок?** Кодификацията на законодателството в областта на достъпа и работата с данни съответства на нуждите и осигурява въвеждането на национално ниво на мерките, гарантиращи прилагането на АУД. Нейното осъществяване обаче е широкообхватен и продължителен процес, предшестван от определяне на национални приоритети на политиката за данните и последващото разработване на правната рамка. Продължителността на този процес не съответства на необходимостта от преодоляване на вече наличното изоставане по прилагане на мерките, предвидени в АУД. → **Осигурени ли са необходимите правомощия и функции за постигане на целите?** Подходът осигурява определяне на необходимите функции на съответното нормативно ниво в съответствие с изискванията на националната правна рамка, вкл. отпадането на съществуващите ограничения, противоречия с разпоредбите на АУД, както и въвеждането на правила за налагане на санкции. ↗

област на въздействие	ПРАВНА СРЕДА
ефикасност	**Произтичат ли значителни разходи за прилагането на промените – административни, за бизнеса, за гражданите?** От предложеният подход за извършване на нормативни промени произтичат ограничени разходи за прилагането им за публичните органи и не произтичат разходи за бизнеса и гражданите. ↑ **Разходите за прилагане на промените съответстват ли на предвидените резултати?** Прилагането на подхода за кодификация на законодателството в областта на данните осигуряват постигането на предвидените резултати. ↑

5. Анализ на въздействията на вариантите върху институционалната среда

5.1. **Вариант 1:** Приемане на изменения и допълнения на съществуващите закони, регламентиращи въпросите, обхванати от АУД

област на въздействие	ИНСТИТУЦИОНАЛНА СРЕДА, ПУБЛИЧНИ ВЛАСТИ
консистентност/ съгласуваност	**Съответстват ли промените на общата институционална среда?** Избраният подход във висока степен ще осигури постигане на съгласуваност на националното законодателство с предвиденията в АУД общ подход за осигуряване на достъп до повторно използване на информация, находяща в публични органи при спазване на предвидените защитни действия за достъп до чувствителни данни от четирите категории, предмет на регулацията на регламента. Ще бъдат извършени промени в ЗДОИ, в който този достъп е определен и към момента. Въвеждането на мерките за гарантиране прилагането на АУД по отношение на посреднически услуги за данни и алтруистично предоставяне на данни ще осигури във висока степен функции и процедури за осъществяването им, като се отчита, че тези области до момента не са регулирани в националното законодателство. ↗
ефективност	**Предвижда ли се създаване на нови или преструктуриране на съществуващи органи?** Подходът не предвижда създаване на нови или преструктуриране на съществуващи органи за прилагането изискванията на регламента. Компетентните органи, определени с пппппп на МС разполагат с функции, сходни на тези, възложени им в рамките на АУД. ↑ **Потенциал за формиране на устойчив организационен капацитет в определените срокове?** Подходът притежава потенциал за осигуряване на устойчивост на организационния капацитет във възможно най-кратки срокове предвид необходимостта от преодоляване на изоставането в реализацията на мерки за прилагането на АУД. ↑
ефикасност	**Осигурява ли се оптимално функциониране на институционалния модел?** Подходът осигурява устойчивост на организационния капацитет на съществуващи органи за прилагането изискванията на АУД като не предвижда съществени административни разходи. ↗

5.2. **Вариант 2:** Приемане на нов самостоятелен закон

област на въздействие	ИНСТИТУЦИОНАЛНА СРЕДА, ПУБЛИЧНИ ВЛАСТИ
консистентност/ съгласуваност	**Съответстват ли промените на общата институционална среда?** Избраният подход във висока степен ще осигури постигане на съгласуваност на националното законодателство с предвиденията в АУД общ подход за осигуряване на достъп до повторно използване на

	информация, находяща в публични органи при спазване на предвидените защитни действия за достъп до чувствителни данни от четирите категории, предмет на регулацията на регламента. Ще бъдат извършени промени в ЗДОИ, в който този достъп е определен и към момента. Въвеждането на мерките за гарантиране прилагането на АУД по отношение на посреднически услуги за данни и алтруистично предоставяне на данни в ЗДОИ ще осигури във висока степен функции и процедури за осъществяването им, като се отчита, че тези области до момента не са регулирани в националното законодателство. ↗
ефективност	**Предвижда ли се създаване на нови или преструктуриране на съществуващи органи?** Компетентните органи ще бъдат определени в изготвяния закон. В случай, че за компетентни органи бъдат определени такива, които разполагат с функции, сходни на тези, възложени им в рамките на АУД, не е необходимо създаване на нови или преструктуриране на съществуващи органи за прилагането изискванията на регламента. Определянето на компетентните органи в закон обаче ограничава възможностите за бързи промени в случай на необходимост. ↗ **Потенциал за формиране на устойчив организационен капацитет в определените срокове?** Поради продължителността на процедурата за изготвяне на нов закон, подходът притежава ограничен потенциал за осигуряване на устойчивост на организационния капацитет във възможно най-кратки срокове предвид необходимостта от преодоляване на изоставането в реализацията на мерки за прилагането на АУД. →
ефикасност	**Осигурява ли се оптимално функциониране на институционалния модел?** Поради продължителността на процедурата за изготвяне на нов закон, е налице вероятност за възникване на съществени разходи предвид вече реализираното изоставане в прилагането на мерки за прилагането на АУД. →

5.3. **Вариант 3:** Кодификация на законодателството в областта на данните

област на въздействие	**ИНСТИТУЦИОНАЛНА СРЕДА, ПУБЛИЧНИ ВЛАСТИ**
консистентност/ съгласуваност	**Съответстват ли промените на общата институционална среда?** Избраният подход във висока степен ще осигури постигане на съгласуваност на националното законодателство с предвидения в АУД общ подход за осигуряване на достъп до повторно използване на информация, находяща в публични органи при спазване на предвидените защитни действия за достъп до чувствителни данни от четирите категории, предмет на регулацията на регламента. Ще бъдат извършени промени в ЗДОИ, в който този достъп е определен и към момента. Въвеждането на мерките за гарантиране прилагането на АУД по отношение на посреднически услуги за данни и алтруистично предоставяне на данни ще осигури във висока степен функции и процедури за осъществяването им, като се отчита, че тези области до момента не са регулирани в националното законодателство. ↗
ефективност	**Предвижда ли се създаване на нови или преструктуриране на съществуващи органи?** В случай, че за компетентни органи бъдат определени такива, които разполагат с функции, сходни на тези, възложени им в рамките на

област на въздействие	ИНСТИТУЦИОНАЛНА СРЕДА, ПУБЛИЧНИ ВЛАСТИ
	АУД, не е необходимо създаване на нови или преструктуриране на съществуващи органи за прилагането изискванията на регламента. Определянето на компетентните органи в закон обаче ограничава възможностите за бързи промени в случай на необходимост. ↗ **Потенциал за формиране на устойчив организационен капацитет в определените срокове?** Поради продължителността на процеса на кодификация, подходът притежава ограничен потенциал за осигуряване на устойчивост на организационния капацитет във възможно най-кратки срокове предвид необходимостта от преодоляване на изоставането в реализацията на мерки за прилагането на АУД. ➔
ефикасност	**Осигурява ли се оптимално функциониране на институционалния модел?** Поради продължителността на процеса на кодификация, е налице вероятност за възникване на съществени разходи предвид вече реализираното изоставане в прилагането на мерки за прилагането на АУД и съответно забавяне на възможностите за стимулиране използването на данните за целите на икономическото и социалното развитие. ➔

6. Анализ на въздействията на вариантите върху функционалния капацитет

6.1. **Вариант 1:** Приемане на изменения и допълнения на съществуващите закони, регламентиращи въпросите, обхванати от АУД

област на въздействие	ФУНКЦИОНАЛЕН КАПАЦИТЕТ
консистентност/ съгласуваност	**Съответства ли на общата рамка на административната система?** Подходът предвижда прилагането изискванията на АУД да бъде осъществявано чрез съществуващи органи, като запазва съответствието с общата рамка на административната система. ↗ **Подобрява ли капацитета за прилагане на АУД?** Подходът предвижда прилагането изискванията на АУД да бъде осъществявано чрез съществуващи органи с функции, сходни с областите на регламента, което осигурява възможност за последователно развитие на оперативния капацитет. ↗
ефективност	**Постигане целите на политиката за управление на данните?** Подходът допринася съществено за постигане целите на политиката за данните като усъвършенства в бърз порядък и по оптимален и неинвазивен начин националното законодателство за осигуряване на цялостен достъп до повторно използване на данните в публичния сектор и въвежда областите за посреднически услуги и алтруизъм на данните. ↑ **Взаимодействие със заинтересованите страни?** По-добрите възможности за навременно актуализиране на функциите и процедурите, свързани с осъществяването на дейностите по посреднически услуги и работа на организациите за алтруистично предоставяне на данни ще подобри съществено възможностите за подобряване на качеството на взаимодействието със заинтересованите страни. ↗
ефикасност	**Осигурява ли оптимално функциониране на административната организация?** Подходът осигурява функциониране по оптимален начин на административната организация на съществуващи органи за прилагането изискванията на АУД като не предвижда преструктуриране и съществени административни разходи. ↗

6.2. **Вариант 2:** Приемане на нов самостоятелен закон

област на въздействие	ФУНКЦИОНАЛЕН КАПАЦИТЕТ
консистентност/ съгласуваност	**Съответства ли на общата рамка на административната система?** Подходът осигурява възможност прилагането изискванията на АУД да бъде осъществявано чрез съществуващи органи, като запазва съответствието с общата рамка на административната система. ↗ **Подобрява ли капацитета за прилагане на АУД?** Подходът осигурява възможност прилагането изискванията на АУД да бъде осъществявано чрез съществуващи органи с функции, сходни с областите на регламента, което осигурява възможност за последователно развитие на оперативния капацитет. ↗
ефективност	**Постигане целите на политиката за управление на данните?** Подходът допринася за постигане целите на политиката за данните като усъвършенства по оптимален начин националното законодателство за осигуряване на цялостен достъп до повторно

област на въздействие	ФУНКЦИОНАЛЕН КАПАЦИТЕТ
	използване на данните в публичния сектор и въвежда областите за посреднически услуги и алтруизъм на данните. ↗ **Взаимодействие със заинтересованите страни?** Подходът ще има ограничено въздействие върху възможностите за подобряване на качеството на взаимодействието със заинтересованите страни. →
ефикасност	**Осигурява ли оптимално функциониране на административната организация?** Подходът осигурява възможност за функциониране по оптимален начин на административната организация на съществуващи органи за прилагането изискванията на АУД, като не предвижда преструктуриране и съществени административни разходи. ↗ Определянето на законово ниво на компетентните органи по АУД ограничава възможностите за бързи промени при необходимост, което създава възможности за възникване на съществени разходи при бъдещо преструктуриране и съответно съществени административни разходи. →

6.3. **Вариант 3:** Кодификация на законодателството в областта на данните

област на въздействие	ФУНКЦИОНАЛЕН КАПАЦИТЕТ
консистентност/ съгласуваност	**Съответства ли на общата рамка на административната система?** Подходът осигурява постигането на висока степен на съответствие на разпределението на правомощията на компетентните органи с общата рамка на административната система като ограничи фрагментацията на определяне на функциите им и постигне максимална координация по отношение на правилата и процедурите за достъп и работа с данни в публичния и частния сектор, вкл. и по отношение прилагането на АУД. ↑ **Подобрява ли капацитета за прилагане на АУД?** Подходът осигурява възможност прилагането изискванията на АУД да бъде осъществявано чрез подобрена координация на органите по отношение на правилата и процедурите за достъп и работа с данни в публичния и частния сектор, вкл. и по отношение прилагането на АУД. ↑
ефективност	**Постигане целите на политиката за управление на данните?** Подходът допринася за постигане целите на политиката за данните като усъвършенства по оптимален начин националното законодателство за достъп и работа с данни в публичния и частния сектор, вкл. и по отношение прилагането на АУД. В същото време създава възможност за значителното закъснение за прилагане на АУД и съответно на възможностите за стимулиране използването на данните за целите на икономическото и социалното развитие. →

област на въздействие	ФУНКЦИОНАЛЕН КАПАЦИТЕТ
	Взаимодействие със заинтересованите страни? Подходът ще осигури в значителна степен подобряване на качеството на взаимодействието със заинтересованите страни в процеса на кодификация на законодателството в областта на данните. ↗
ефикасност	**Осигурява ли оптимално функциониране на административната организация?** Подходът осигурява възможност за функциониране по оптимален начин на административната организация на органите чрез подобрена координация на органите по отношение на правилата и процедурите за достъп и работа с данни в публичния и частния сектор, вкл. и по отношение прилагането на АУД. ↑

VII. Сравняване и обобщена оценка на изследваните варианти

1. Основни положителни и отрицателни въздействия на всеки вариант

Чрез вариант 1 прилагането на АУД се интегрира в съществуващата правна уредба, не се създават нови държавни органи. Министерският съвет с подзаконов акт или актове урежда организационните и процедурните въпроси, свързани с прилагането на АУД.

Вариант 1 е правно и най-бързо осъществим, тъй като изисква по-малко време за подготовка и приемане на предвидените изменения, в сравнение с другите варианти.

Чрез вариант 2 условията за прилагане на АУД се обособяват в самостоятелен закон (закон за повторно използване на някои категории защитени данни), съществуващата правна уредба се хармонизира с АУД, не се предвижда създаване на нови държавни органи. Министерският съвет с подзаконов акт или актове урежда организационните и процедурните въпроси, свързани с прилагането на АУД. Подчертава се значението на новите аспекти, регламентирани в АУД. Обособяването на реда, условията и процедурите за повторно използване на някои категории защитени данни се аргументира със спецификата на този тип данни и различните условия (вкл. технически) за тяхното повторно използване (чл. 5, АУД).

Вариант 2 е правно осъществим, но изисква повече време за подготовката и приемането на новия законодателен акт, в сравнение с вариант 1.

Чрез вариант 3 се кодифицира правната материя в областта на данните, хармонизират се процедурите, свързани с отворените данни и повторното използване на информацията от обществения сектор, но и по-широката рамка за използване на данните, съгласно визията за общо европейско пространство на данни като формира вътрешен пазар за данни, на който данните могат да се използват независимо от мястото на физическото им съхранение в Съюза в съответствие с приложимото право. Не се предвижда създаване на нови държавни органи. Министерският съвет с подзаконов акт или актове урежда организационните и процедурните въпроси, свързани с прилагането на кодифицираната правна рамка в областта на данните. Създава се цялостна рамка за ефективно използване на потенциала на данните за икономиката и обществото.

Вариант 3 е правно осъществим, но изисква значително повече време за подготовка и приемане на промените, в сравнение с другите варианти.

2. Обобщена оценка на изследваните варианти

Обобщената оценка на разгледаните варианти показва, че с най-висока оценка от 21 единици получава Вариант 3, осъществен в средносрочен план. Предвид времевата рамка в която следва да бъдат осъществени мерките за прилагане на АД, този вариант е оценен в краткосрочен план, като в този случай, неговата оценка намалява своята стойност поради продължителното време и значими усилия, необходими за неговото осъществяване.

Предвид това оценката на разгледаните варианти е ранжирана по следния начин:

- Вариант 1 с обща оценка 13,00
- Вариант 2 с обща оценка 12,00
- Вариант 3 (краткосрочен) с обща оценка 12,00

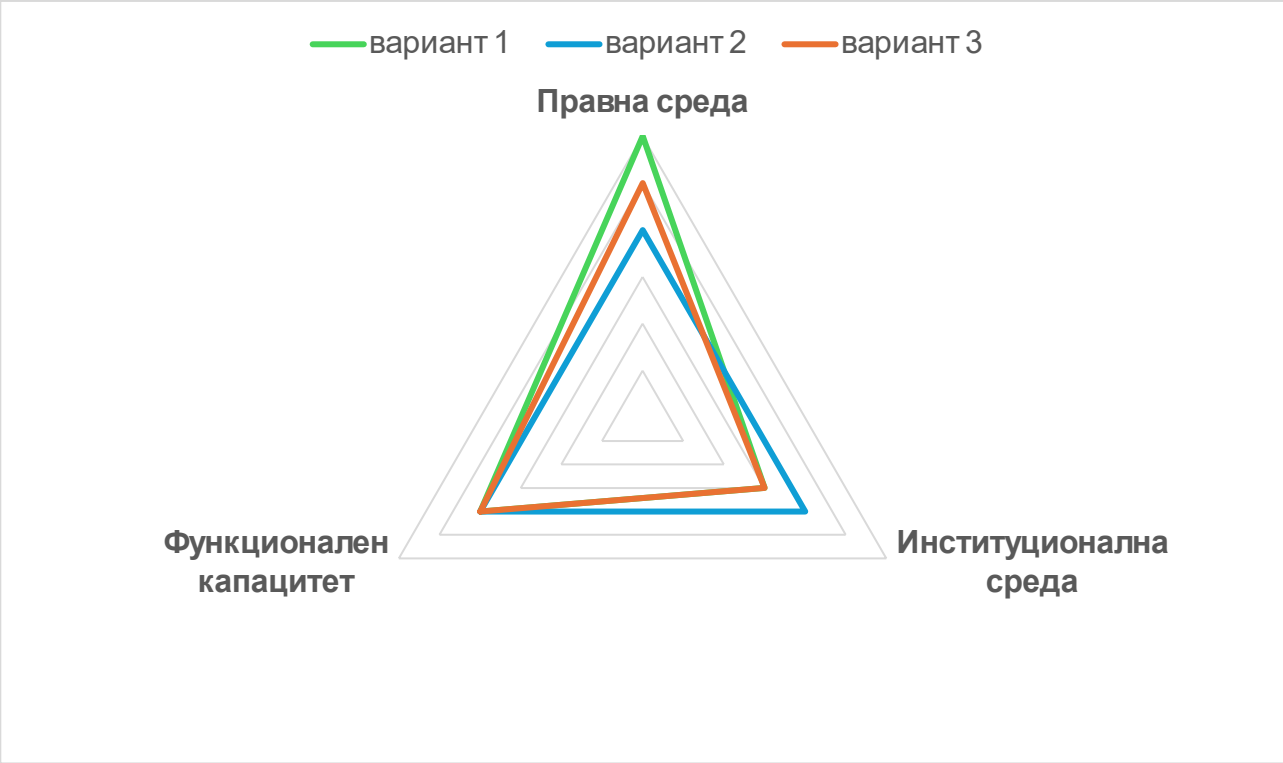
Таблица 4. Обобщена оценка на изследваните варианти по Акт за управление на данните (Регламент (ЕС) 2022/868)

ОБЛАСТ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ	критерии	вариант 1	вариант 2	вариант 3 (краткосрочен план)	вариант 3* (средносрочен план)
Правна среда	консистентност/ съгласуваност	↗ 2	→ 1	↑ 3	↑ 3
	ефективност	↑ 3	↗ 2	◆ 0	↑ 3
	ефикасност	→ 1	→ 1	↗ 2	↗ 2
Институционална среда, публични власти	консистентност/ съгласуваност	→ 1	→ 1	→ 1	→ 1
	ефективност	→ 1	→ 1	◆ 0	↑ 3
	ефикасност	→ 1	↗ 2	↗ 2	↗ 2
Функционален капацитет	консистентност/ съгласуваност	→ 1	→ 1	↗ 2	↗ 2
	ефективност	→ 1	↗ 2	◆ 0	↑ 3
	ефикасност	↗ 2	→ 1	↗ 2	↗ 2

скала за оценка:

◆	няма положително въздействие (0)	→	ограничено положително въздействие (+ 1)	↗	умерено положително въздействие (+ 2)	↑	силно положително въздействие(+ 3)

Фигура 1. Визуализация на обобщената оценка на изследваните варианти Акт за управление на данните (Регламент (ЕС) 2022/868)

VIII. МОНИТОРИНГ И ОЦЕНЯВАНЕ

Изпълнението на осъществените нормативни изменения съгласно избрания вариант за гарантиране прилагането на Акта за управление на данните следва да бъде обект на текущо наблюдение и оценка.

Наблюдението и последваща оценка на резултатите от реализацията на планираните мерки за гарантиране прилагането на Акта за управление на данните следва да бъде осъществявано въз основа на определените в НОМОВ изисквания.

Приложение 1

Директива (ЕС) 2019/1024 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 година относно отворените данни и повторното използване на информацията от обществения сектор, ОВ L 172, 2019, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/ALL/?uri=CELEX%3A32019L1024

Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 година относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните), ОВ L 119, 2016, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CELEX:32016R0679

Директива (ЕС) 2016/943 на Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2016 година относно защитата на неразкрити ноу-хау и търговска информация (търговски тайни) срещу тяхното незаконно придобиване, използване и разкриване, ОВ L 157, 2016, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CELEX:32016L0943